การสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษา รวมเรื่องสั้น *กลิ่นฟาง*[1]

พูนศักดิ์ สุวรรณรัตน์[2]
ปรีมา มัลลิกะมาส[3]

Received: *August 8, 2019*
Revised: *October 27, 2020*
Accepted: *December 21, 2020*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือรวมเรื่องสั้น *กลิ่นฟาง The Sweet Scent of Hay* ซึ่งจัดเก็บในรูปคลังข้อมูลเทียบบทขนาด 64,879 คำ พบหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยคำกริยา 2 คำ จำนวนทั้งสิ้น 61 หน่วยสร้างโดยนับรวมหน่วยสร้างที่เกิดซ้ำด้วย เนื่องจากมีคำแปลที่ต่างกัน ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณสรุปได้ว่า บทแปลที่มีสมมูลภาพทางความหมายระหว่างภาษาต้นทางและภาษาปลายทางมีจำนวนทั้งสิ้น 50 หน่วยสร้าง หรือร้อยละ 81.97 และที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมายจำนวน 11 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 18.03 ในกรณีที่บทแปลมีสมมูลภาพทางความหมาย พบว่าผู้แปลใช้รูปแบบการแปลที่หลากหลาย รูปแบบที่พบมากและน่าสนใจคือ การใช้โครงสร้างกริยาวลีและการแปลโดยอาศัยบริบทเป็นตัวสื่อความ โดยเฉพาะข้อความที่ปรากฏก่อนหน้าหน่วยสร้างกริยาเรียง ในกรณีที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย ผู้แปลจะใช้วิธีละคำกริยาคำใดคำหนึ่งมากที่สุด ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพสรุปได้ว่ากลวิธีหลากหลายที่ใช้ในการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่สละสลวยเป็นธรรมชาตินั้น สามารถนำแนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretive Approach) แนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูด (Thinking for Speaking) และแนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์ (Scenes-and-Frames Semantics) มาอธิบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การแปล, หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน, การแปลแบบตีความ, แนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูด, แนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์

---

[1] งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรการแปลและการล่าม ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ และเป็นผลงานส่วนหนึ่งของหน่วยวิจัยการแปล การล่าม และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

[2] หน่วยงานผู้แต่ง: หลักสูตรการแปลและการล่าม ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: psuwanarat@yahoo.com

[3] หน่วยงานผู้แต่ง: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: pmallikamas@gmail.com

A Study of Conveying Thai Serial Verb Constructions into English: Case Study of *The Sweet Scent of Hay*[4]

Poonsak Suwanarat[5]
Prima Mallikamas[6]

Received: *August 8, 2019*
Revised: *October 27, 2020*
Accepted: *December 21, 2020*

Abstract

This article examines the strategies used in translating Thai serial verb constructions (SCVs) into English. The data used in this research is from a 64,879-word parallel corpus of *Klin Fang The Sweet Scent of Hay,* a collection of 10 short stories. The scope of the study is limited to SVCs containing 2 verbs that describe simultaneous events. Quantitative analysis reveals that out of 61 samples, including those that occur more than once but are translated differently, 50 constructions or 81.97% show the same equivalent effects between the original text and the target text, while 11 constructions or 18.03% do not. In the former case, a variety of translation methods have been used to convey the meaning of the Thai SVCs. The most common methods are the use of verb phrases and, interestingly, phrases embedded in the context, especially the portions of the texts that precede the SVCs in question. In the latter case where there is no connotative equivalence, the most frequently used method is deletion of one of the two verbs. Based on a qualitative analysis, the various translation methods used to convey the meanings of Thai SCVs appropriately and naturally in English resulted from the application of the Interpretive Approach and can be explained through the principles of Thinking for Speaking as well as Scenes-and-Frames Semantics.

---

[4] This article is part of an independent study in the M.A. in Translation Program, Chalermprakiat Center of Translation and Interpretation, and part of a research work of the Translation, Interpreting and Intercultural Communication Research Unit, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

[5] Affiliation: Master of Arts Program in Translation and Interpretation, Chalermprakiat Center of Translation and Interpretation, Faculty of Arts, Chulalongkorn University
E-mail: psuwanarat@yahoo.com

[6] Affiliation: Department of English, Faculty of Arts, Chulalongkorn University
E-mail: pmallikamas@gmail.com

Keywords: Translation, Simultaneous serial verb construction, Interpretive Approach, Thinking for Speaking, Scene and Frame Semantics

บทนำ

หน่วยสร้างกริยาเรียง (serial verb construction) เป็นโครงสร้างทางภาษาแบบหนึ่งที่จัดว่าเป็นลักษณะเด่นในภาษาคำโดด (isolating languages) มีผู้สนใจศึกษาเรื่องหน่วยสร้างกริยาเรียงในเชิงภาษาศาสตร์ และเรื่องการสื่อความหมายของหน่วยสร้างชนิดนี้ในภาษาต่าง ๆ ในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ภาษาไทย ภาษาเวียตนาม ภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษอยู่ไม่น้อย นอกจากนี้ยังมีการศึกษาปัญหาของผู้เรียนชาวไทยในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นภาษาอังกฤษด้วย เนื่องจากการโครงสร้างชนิดนี้ไม่ปรากฏในภาษาอังกฤษและมักเป็นปัญหาในการแปล (Amara 2002, 80)

ตามคำจำกัดความของกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010, 66) หน่วยสร้างกริยาเรียงประกอบด้วยคำกริยาจำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใด ๆ ปรากฏระหว่างคำกริยาที่เรียงกันอยู่ อาจมีคำนามซึ่งทำหน้าที่กรรมปรากฏอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่างเช่น เขา**ทอด**ปลา**กิน** เขา**ยืนสูบ**บุหรี่**อยู่** เขา**แอบร้องไห้** ลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันหรือเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันหรือหลอมรวมกันโดยแสดงออกให้เห็นเป็นเพียงหนึ่งเหตุการณ์ได้

การศึกษาวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยมีอยู่ไม่น้อยและหลากหลายประเด็น ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิงภาษาศาสตร์ สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการแปลความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยนั้นมีอยู่ไม่มากนัก นอกจากนี้ ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยด้วย โดยสมจิต จิระนันทิพร และปรีมา มัลลิกะมาส (Somjit and Prima 2016) ผลการวิจัยพบว่าปัญหาเกิดขึ้นกับหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันมากกว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงเหตุการณ์แบบอื่น ๆ ที่แปลโดยใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษซึ่งมีความใกล้เคียงกับภาษาไทย อย่างไรก็ตาม งานวิจัยดังกล่าวศึกษาจากข้อมูลภาษาของผู้เรียนที่มีจำนวนจำกัด ในงานนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงชนิดที่เป็นปัญหาโดยใช้ข้อมูลภาษาจริงจากคลังข้อมูลเทียบบท (parallel corpus) เพื่อศึกษารูปแบบการแปลที่นักแปลอาชีพมักเลือกใช้ โดยเลือกหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยแบบแสดงสองเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกัน เพื่อให้เข้าใจกลวิธีการสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้ชัดเจนมากขึ้น

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษากลวิธีการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบแสดงสองเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกันจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 หน่วยสร้างกริยาเรียง

จากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาหน่วยสร้างกริยาเรียงไว้เป็นจำนวนไม่น้อย เช่น เครเกอร์ (Kroeger 2004) ไอเคนวาลด์ (Aikhenvald 2007) ดิกสัน (Dixon 2007) อิวาซากิและอิงคาภิรมย์ (Iwasaki and Ingkaphirom 2009) อาจสรุปได้ว่าหน่วยสร้างดังกล่าวนี้มีลักษณะสำคัญคือ มีกริยาอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปภายในประโยคเดียว โดยกริยาทุกตัวเป็นกริยาแท้ที่

เกิดร่วมกันโดยไม่มีคำเชื่อมที่ชัดเจนระหว่างกริยาทั้งสอง และต้องอยู่ในหน่วยความคิด (thought group) เดียวกัน โดยอิวาซากิและอิงคาภิรมย์ (Iwasaki and Ingkaphirom 2009) แบ่งหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) แบบซ้อนความ (subordination) ประกอบด้วยกริยาหลักและกริยารอง เช่น เขาอยาก(จะ)เจาะหู

2) แบบรวมความ (coordination) ซึ่งมี 3 ประเภทย่อย ได้แก่ 2.1) แสดงลำดับเหตุการณ์และบอกวัตถุประสงค์ (sequential and purposive serialization) เช่น กินน้ำเสร็จ ออกมาดูกัน 2.2) แสดงการเคลื่อนที่ (motion serialization) เช่น เดินข้ามถนนเข้าซอย และ 2.3) แสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกัน (simultaneous serialization) เช่น น้องยืนรอรถ

3) แบบผสม (hybrid) คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบนี้มีประธานคนละตัวกัน แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่ 3.1) แสดงเหตุการณ์ก่อเหตุ (causative serialization) เช่น พ่อสั่งลูกให้ไปเรียกหมอ และ 3.2) แสดงเหตุการณ์ก่อผล (resultative serialization) เช่น เด็ก ๆ กินข้าวอิ่มแล้ว

ยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) ศึกษาคุณสมบัติด้านวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยและเรื่องความเป็นประโยคของหน่วยสร้างดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ หน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยคำกริยา 2 คำ เช่น ตะโกนตอบ และหน่วยสร้างกริยาเรียงซับซ้อน ซึ่งอาจมีคำกริยามากที่สุด 6 คำใน 1 วลี เช่น รีบไปทำงาน และเสนอว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงจะมีโครงสร้างเป็นเอกประโยคเมื่อมีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ครบ 4 ประการ คือ มีประธานร่วมกัน อ้างถึงเวลาเดียวกัน มีการณ์ลักษณะเดียวกัน และไม่ยอมให้มีคำปฏิเสธแทรกระหว่างคำกริยา หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีลักษณะเป็นเอกประโยคพบว่ามีทั้งหมด 10 กระสวน (pattern) สำหรับคุณสมบัติด้านอรรถศาสตร์นั้น ยาใจ (Yajai 1993) พบว่าเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่แสดงในหน่วยสร้างกริยาพื้นฐานมีความสัมพันธ์ในเรื่องเวลาที่เกิด คือ เกิดพร้อมกัน (ซ้อนทับกันสนิท และ แบบกำกวม) และ เกิดเรียงกันต่อกัน

กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010, 104-173) ก็ได้ศึกษาคุณสมบัติด้านอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงและได้ศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายของคำกริยา 2 คำ และลักษณะของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างนี้ โดยจำแนกความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงต้นแบบพื้นฐานไว้ 8 แบบ แบบที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตงานวิจัยนี้มีอยู่ 3 แบบ ได้แก่

1) การเกิดพร้อมกันของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ ประกอบด้วยคำกริยาแสดงการกระทำ 2 คำหรือ 2 วลีที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันและมีประธานคนเดียวกัน คำกริยาที่ 1 แสดงการกระทำปฐมภูมิ (primary action) ที่รับรู้ทางประสาทสัมผัสอย่างชัดเจนได้ว่าใช้ส่วนใดของร่างกายกระทำ เช่น เดิน เกา ปีน กลืน และคำกริยาที่ 2 แสดงการกระทำอปฐมภูมิ (nonprimary action) ที่ไม่ชัดเจนว่าใช้ส่วนใดของร่างกายกระทำ เช่น ตอบ ไป ตัวอย่าง เขาร้องตอบ เขาเดินไป

2) คำกริยาคำหนึ่งแสดงอากัปกิริยาหรือลักษณะของการกระทำที่แสดงโดยคำกริยาอีกคำหนึ่ง

2.1) ลักษณะท่าทางขณะที่ประธานกำลังทำอาการ โดยที่คำกริยาที่ 1 บอกท่าทางและคำกริยาที่ 2 บอกการกระทำ เช่น เขานอนร้องเพลง

2.2) ลักษณะ อากัปกิริยา และวิธีการในการกระทำอาการของประธานหรือลักษณะของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ โดยคำกริยาอาจเป็นคำแรกหรือคำที่สองก็ได้ ตัวอย่าง เขาแอบกินขนมในห้อง เขาหัดพิมพ์ดีด

3) คำกริยาเรียงแสดงทิศทางของการเคลื่อนที่ซึ่งแสดงโดยคำกริยาอีกคำหนึ่ง อาจประกอบด้วยคำกริยาแสดงทิศทางได้มากกว่า 1 คำ และมีลำดับการเกิดที่แน่นอนในหน่วยสร้าง ตัวอย่าง เขาเดินกลับไป เขาถอยออก

จากตัวอย่างหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานในงานของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) และกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010) จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ที่แสดงคือสองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียว เมื่อดูตามการจำแนกของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีรูปแบบเช่นนี้คือ กระสวนที่ 1 เช่น ตะโกนตอบ กระสวนที่ 2 เช่น นั่งดูหนังสือ กระสวนที่ 3 เช่น วิ่งเข้าบ้าน กระสวนที่ 6 เช่น รีบไขกระจก ซึ่งตรงกับความสัมพันธ์ทางความหมายของคำกริยา 3 แบบข้างต้นตามคำอธิบายของกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010) ผู้วิจัยจะนำผลงานของ

ทั้งสองมาใช้ร่วมกันในการศึกษาการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้

2.2 กระบวนการกลายเป็นรูปไวยากรณ์ของคำกริยาในภาษาไทย

ในภาษาไทย คำกริยาบางคำเมื่อปรากฏเป็นคำกริยาที่ 2 ในหน่วยสร้างกริยาเรียงยังคงความเป็นคำกริยาอยู่ แต่บางคำก็ผ่านกระบวนการกลายเป็นรูปไวยากรณ์ (grammaticalization) ไปแล้ว ดังนั้นในการพิจารณาตัดสินว่าหน่วยสร้างดังกล่าวประกอบขึ้นด้วยคำกริยา 2 คำจริงหรือไม่ จึงจำเป็นต้องศึกษาเรื่องกระบวนการนี้ด้วย

จรัสดาว อินทรทัศน์ (Charasdao 1996) ได้ศึกษากระบวนการที่คำกริยากลายเป็นคำบุพบทในภาษาไทยทั้งด้านวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ คำที่จรัสดาวศึกษามี ผ่าน เหนือ ข้าม ขึ้น ลง ออก จาก เข้า ถึง อยู่ เป็นต้น จรัสดาวพบว่าเมื่อคำเหล่านี้เป็นคำบุพบทจะมีความหมายที่สัมพันธ์กันมากกว่า 1 ความหมาย ในด้านวากยสัมพันธ์นั้น พบว่าคำบุพบทเหล่านี้จะปรากฏหลังคำว่า ‘ไม่’ ไม่ได้ และเมื่อสลับตำแหน่งของนามวลีมาอยู่ต้นประโยค คำบุพบทจะย้ายมาคู่กับนามวลีนั้นเสมอ ส่วนในด้านอรรถลักษณ์ (semantic features) ผลการวิจัยพบว่า (1) คำกริยาจะจำกัดโดยลักษณะการปรากฏร่วมกับประธานของประโยค อย่างเช่น รถแล่น ไม่มี *ต้นไม้แล่น (2) คำกริยาจะมีความหมายเกาะกลุ่มกันแบ่งเป็น 3 ชุด คือ แสดงสภาพ แสดงการกระทำ และแสดงการกระทำและกระบวนการ คำกริยาที่กลายเป็นคำบุพบทจะมีความหมายบ่งชี้ความสัมพันธ์เชิงการก 5 แบบ นอกจากนี้คำกริยายังอาจกลายเป็นคำวิเศษณ์ คำช่วยกริยาและคำสันธานได้และแยกแยะความแตกต่างโดยใช้บริบทได้เช่นกัน

กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2016, 191) ศึกษากระบวนการกลายเป็นรูปไวยากรณ์ที่คำต้นแหล่ง (source word) เป็นคำกริยา โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทตามความหมายหรือหน้าที่ทางไวยากรณ์ของรูปไวยากรณ์เหล่านั้น คำกริยาเรียงประเภทที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือประเภทที่ 1 การกลายเป็นรูปไวยากรณ์ที่แสดงการกสัมพันธ์ (case relation) และประเภทที่ 4 การกลายเป็นกริยาช่วย (auxiliary) ประเภทที่ 1 คำกริยาที่สำคัญ เช่น จาก ไป มา กลับ ขึ้น เข้า ลง ถึง ซึ่งแสดงความหมายเกี่ยวกับสถานที่ ส่วนประเภทที่ 4 คำกริยาที่สำคัญมีอาทิ เช่น อยู่ ไป มา สังเกตได้ชัดว่าส่วนใหญ่เป็นคำกริยาเคลื่อนที่บอกทิศทาง บางครั้งยังพบด้วยว่าคำกริยาทั้งสองประเภทนี้เป็นคำเดียวกัน เช่น ไป มา ขึ้น ลง เป็นต้น

กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนาและอุเอฮารา (Thepkanjana and Uehara 2005 as cited in Kingkarn 2016, 103) ศึกษาคำกริยาเคลื่อนที่บอกทิศทาง 6 คำ คือ ไป มา ขึ้น ลง เข้า ออก ที่ปรากฏหลังสกรรมกริยาวลี (transitive verb phrase) คำกริยาทั้ง 6 คำนี้เมื่อกลายเป็นคำไวยากรณ์อาจจัดได้ว่าเป็นคำกริยาช่วยบ่งชี้ว่าการกระทำสำเร็จ (success marker) (หรือไม่สำเร็จ) เช่น เขาเข็นรถไม่**ไป** คำกริยา 6 คำดังกล่าวยังแสดงด้วยว่าการกระทำในกริยาหลักเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว ซึ่งแสดงไว้ในเหตุการณ์ที่เป็นผล (resulting event) ในกริยาวลี

นอกจากนั้น คำกริยาเคลื่อนที่บอกทิศทาง ‘ไป มา’ มักเกิดในกริยาวลีบอกการเคลื่อนที่ โดยเป็นคำกริยาช่วยแสดงกาลและการณ์ลักษณะ ไบบีและคณะ (Bybee, Perkins, and Pagliuca 1994) พบว่า ‘มา’ จะแสดงอดีตกาลสัมพัทธ์ (anterior tense) เช่นในประโยค เขาป่วย**มา** 7 วันแล้ว ส่วน ‘ไป’ นั้น กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2016, 219) อธิบายว่าเป็นกริยาช่วยแสดงการณ์ลักษณะได้หลากหลาย เช่น การณ์ลักษณะสมบูรณ์ เขาสลบ**ไป** การณ์ลักษณะดำเนินต่อเนื่อง เช่น ฉันดูหนัง**ไป**จนจบ คำกริยาแสดงสถานที่ ‘อยู่’ ก็เป็นอีกคำหนึ่งที่กลายเป็นรูปไวยากรณ์แสดงการณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ เช่น เขาอ่านหนังสือ**อยู่**

ความรู้เกี่ยวกับกริยาเรียงและการกลายเป็นรูปไวยากรณ์ของคำกริยาในภาษาไทยนำมาใช้เพื่อคัดเลือกหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ต้องการศึกษา เช่น กริยาวลี เปลี่ยนแปลง**ไป** บิน**ผ่าน**หน้าต่าง จะถูกคัดออกเนื่องจาก ‘ไป’ และ ‘ผ่าน’ กลายเป็น

คำกริยาช่วยแสดงการณ์ลักษณะ และคำบุพบท ตามลำดับ ในขณะที่ กริยาวลี ‘นอนผึ่งแดด**อยู่**’ นั้นนับรวมในข้อมูลของงานวิจัยนี้ด้วย เพราะประกอบด้วยคำกริยา 2 คำ (นอน และ ผึ่งแดด) แบบแสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียว ส่วน ‘อยู่’ ไม่ถือเป็นคำกริยา แต่เป็นคำไวยากรณ์ที่แสดงการณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ เป็นต้น

2.3 ทฤษฎีและแนวคิดเรื่องการแปล

ทฤษฎีและแนวทางการแปลสำคัญที่ผู้วิจัยใช้เป็นหลักในงานนี้มีดังนี้

2.3.1 แนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretive Approach)

ทฤษฎีการแปลแบบตีความ (Interpretive Translation Theory) มีที่มาจากแนวคิดของเซเลสโกวิทช์ (Seleskovitch 1981 as cited in Punya 1999, 3-4) ที่กล่าวว่า “สิ่งที่เราแปลนั้นมิใช่ตัวภาษา หากแต่เป็นความหมายซึ่งผู้ส่งสารต้องการสื่อไปถึงผู้รับ” และเลเดแรร์ (Lederer 1997, 1-43) ที่เสนอว่า กระบวนการแปลเป็นกระบวนการของการทำความเข้าใจความหมาย และการถ่ายทอดความหมายมากกว่าจะเป็นแค่การเปรียบเทียบภาษา ต่อมา เดอลิล (Delisle 1980/1988) ได้นำทฤษฎีนี้มาพัฒนาต่อเป็นแนวทางการแปลแบบตีความ ซึ่งยึดการถ่ายทอดความหมายในระดับวาทกรรม กระบวนการขั้นตอนการแปลประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ได้แก่

1. <u>การทำความเข้าใจต้นฉบับ (Comprehension)</u>

ขั้นตอนการตีความต้นฉบับ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ทำความเข้าใจความหมายประจำทางภาษา โดยการวิเคราะห์ด้านไวยากรณ์ และอาศัยความรู้เรื่องคำศัพท์ และ (2) ทำความเข้าใจความหมายในระดับวาทกรรมโดยอาศัยความเป็นจริงในโลก ความรู้เดิมของผู้แปล และบริบทหรือการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจเจตนาและความหมายที่แท้จริงของผู้เขียน

2. <u>การเขียนวาทกรรมขึ้นใหม่ (Reformulation)</u>

ขั้นตอนนี้เป็นการนำความหมายที่ผู้แปลเข้าใจมาถ่ายทอดใหม่โดยผละออกจากรูปแบบทางภาษาของต้นฉบับเหลือแต่ความหมายที่เป็นอิสระจากภาษา โดยอาศัยกระบวนการใช้เหตุผลแนวเทียบเคียง (Reasoning by Analogy) ในการสรรหาถ้อยคำและโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมาะสมเพื่อถ่ายทอดความหมายนั้นใหม่ในภาษาปลายทาง ซึ่งร่างคำแปลนี้อาจมีตัวเลือกมากกว่า 1 ตัวเลือกก็ได้

3. <u>การตรวจสอบฉบับแปล (Verification)</u>

ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการนี้เป็นการตรวจสอบฉบับแปล เพื่อยืนยันว่าร่างคำแปลที่ผู้แปลได้ถ่ายทอดออกมานั้นมีความหมายถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วนตามเนื้อหาในต้นฉบับหรือไม่ หรือเพื่อเลือกว่าตัวเลือกใดถ่ายทอดได้ดีที่สุด

2.3.2 แนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูด (Thinking for Speaking)

สโลบิน (Slobin 1987, 1996) อธิบายกระบวนการคิดเพื่อที่จะพูดว่าเป็นรูปแบบความคิดที่มีลักษณะพิเศษซึ่งผู้พูดปรับให้เข้ากับโครงสร้างในภาษาที่ตนใช้สื่อสาร ทำให้แต่ละภาษามีการคิดเพื่อที่จะพูดที่แตกต่างกันไป เนื่องจากแต่ละภาษาใช้วิธีการเข้ารหัสภาษาที่ต่างกัน ผู้พูดแต่ละภาษาย่อมสนใจข้อมูลของเหตุการณ์ในแง่มุมที่ต่างกันด้วย ดังนั้นจึงใช้วิธีการและแสดงรายละเอียดที่ไม่เหมือนกันเมื่อเล่าถึงเหตุการณ์เดียวกัน ความคิดในลักษณะนี้เกิดเฉพาะเมื่อสื่อสารผ่านภาษาพูดเท่านั้น กระบวนการคัดเลือกข้อมูลที่โครงสร้างและไวยากรณ์ในแต่ละภาษาต้องการก็คือการคิดเพื่อที่จะพูดนั่นเอง ตัวอย่างเช่น ข้อมูลเรื่องการเคลื่อนที่ จากงานวิจัยของสโลบิน (Slobin 1996) การเล่าเหตุการณ์เคลื่อนที่โดยผู้พูดภาษาอังกฤษ เยอรมัน ฮีบรู และสเปนใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ต่างกัน เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่ทาลมี (Talmy 1991) ใช้แบ่งภาษา โดยดูจากลักษณะ

ที่ภาษานั้นใช้เล่าถึงเหตุการณ์การเคลื่อนที่จะแบ่งภาษาออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ 1) Verb-framed language (V-Language) และ 2) Satellite-framed language (S-Language)

ภาษาที่อยู่ในกลุ่มแรกจะใช้กริยาหลักของประโยคบอกทิศทางการเคลื่อนที่ ส่วนภาษากลุ่มที่สองจะแสดงทิศทางโดยใช้คำอนุภาค (particle) หรือบุพบท ซึ่งอยู่ในส่วนประกอบของกริยา (satellite) แสดงให้เห็นว่าภาษากลุ่ม V-Language ให้ความสำคัญกับทิศทางการเคลื่อนที่ (path) มากกว่าลักษณะของการเคลื่อนที่ (manner) ซึ่งตรงข้ามกับภาษากลุ่ม S-Language ดังนั้น เมื่อแปลคำกริยาจากภาษากลุ่ม V-Language เป็นภาษากลุ่ม S-Language จึงต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ด้วย เนื่องจากมีผลต่อการหากลวิธีการแปลที่เหมาะสม เพื่อให้ได้คำแปลที่เป็นธรรมชาติของภาษากลุ่ม S-Language

แนวคิดเรื่องการคิดเพื่อที่จะพูดของสโลบินนี้สามารถนำมาใช้ในการแปลความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ สโลบิน (Slobin 2003) กล่าวเพิ่มเติมว่าเมื่อพิจารณาการคิดเพื่อที่จะพูดในกรอบของแบบจำลองกระบวนการผลิตภาษาของเลอเวลท์ (Levelt's production model) (Levelt 1989) การคิดเพื่อที่จะพูดจัดว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของตัวกำหนดมโนทัศน์ (conceptualizer) โดยเลอเวลท์ กล่าวไว้ว่าในการผลิตภาษาเพื่อจะสื่อสารแต่ละครั้ง ต้องมีการปรับข้อความในระดับก่อนที่จะออกมาในรูปของภาษา (pre-verbal message) ให้เข้ากับโครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาที่จะใช้สื่อสารเสียก่อน กระบวนการนี้จำเป็นเพราะแต่ละภาษาต้องการข้อมูลที่ต่างกันเพื่อเข้ารหัสภาษา เช่น ภาษาไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม V-Language มองว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความสำคัญเท่าเทียมกัน การคิดเพื่อจะพูดถึงเหตุการณ์ลักษณะนี้จึงใช้กลไกทางไวยากรณ์ที่คำกริยาเรียงต่อ ๆ กัน คือหน่วยสร้างกริยาเรียง ในขณะที่ภาษาอังกฤษซึ่งเป็น S-Language จะให้ความสำคัญกับเหตุการณ์บางเหตุการณ์มากกว่า จึงใช้กลไกทางไวยากรณ์ที่จะแสดงเหตุการณ์ที่สำคัญน้อยกว่าในรูปอื่นที่ไม่ใช่คำกริยา เช่น ใช้ อนุภาค (particle) บุพบทวลีหรือคำวิเศษณ์ร่วมกับกริยา

2.3.3 แนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์ (Scenes-and-Frames Semantics)

การใช้แนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์ ของชาลส์ ฟิลมอร์ (Fillmore 1977 as cited in Wanna 2009, 55) ในการแปลอธิบายได้ว่าผู้แปลจะเข้าใจตัวบทได้ต้องอาศัยรูปแบบทางภาษา (frame) ที่มีในตัวบทที่อ่านนั้น โดยที่ผู้เขียนใช้ภูมิหลังประสบการณ์ของตนที่เกิดจากภาพต้นแบบที่เขาสะสมมา (scene) รูปแบบทางภาษาทั้งที่อาจเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับตัวบทที่กำลังอ่านอยู่จะเชื่อมโยงเข้าด้วยกันและกระตุ้นให้เกิดภาพจากประสบการณ์ในสมองของนักแปล นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษาของผู้เขียนด้วย เพราะเป็นตัวกำหนดว่าผู้เขียนจะสามารถสื่อสารให้ผู้แปลอ่านตัวบทเข้าใจมากน้อยเพียงใด ผู้แปลก็จะสร้างจินตภาพที่ถูกกระตุ้นจากการอ่านโดยอาศัยภาพต้นแบบที่มีอยู่และสะสมมาจากประสบการณ์หรือความรู้เดิมของตน นอกจากนี้รูปแบบทางภาษาที่ผู้แปลเลือกมาใช้ยังสัมพันธ์กับพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้แปลด้วย ดังนั้นผู้แปลต้องคอยตรวจสอบอยู่เสมอว่ารูปแบบภาษาที่ตนเลือกใช้ในภาษาปลายทางนั้นเหมาะสมที่สุดหรือยัง โดยยึดหน้าที่ของการแปลเป็นหลักเพื่อถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับเป็นฉบับแปลให้ได้ครบถ้วน อย่างเช่น การแปล 'rickshaw' ว่ารถลากหรือรถเจ็ก แม้จะให้ภาพยานพาหนะแบบเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาจากบริบทด้านสังคมวัฒนธรรมของภาษาทั้งต้นทางและปลายทางรวมทั้งบริบทด้านเวลาแล้ว 'รถเจ็ก' จะมีความเฉพาะเจาะจงกว่าคือใช้เมื่ออยู่ในบริบทของเมืองไทยสมัยกลางรัตนโกสินทร์จนถึงประมาณปี พ.ศ. 2500 กล่าวคือเรียกตามเชื้อชาติของคนที่มีอาชีพลากรถซึ่งมักเป็นคนจีน แต่ในบริบทอื่น ๆ rickshaw ควรแปลว่า 'รถลาก' จะเหมาะสมกว่า

2.3.4 สมมูลภาพในการแปล

สุพรรณี ปิ่นมณี (Suphanee 2012, 12-13) กล่าวถึงความเทียบเท่าหรือสมมูลภาพว่า ความเทียบเท่าในการแปลเกิดขึ้นได้ในระดับหนึ่ง หรือทุก ๆ ระดับ โดยแบ่งเป็นทั้งหมด 5 ระดับ สมมูลภาพระดับที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือระดับที่สาม

Connotative equivalence ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อคำในต้นฉบับและบทแปลกล่าวถึงสิ่งใด สิ่งนั้นก่อให้เกิดความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ หรือภาพเดียวกันในใจของผู้เขียนและผู้อ่าน รวมถึงมิติทางภาษาด้านต่าง ๆ เช่น สแลง กวีนิพนธ์ ภาษาโบราณ ภาษาธรรมดาทั่วไป ตลอดจนมิติทางสังคม ฯลฯ กล่าวคือ เมื่อหน่วยสร้างกริยาเรียงในต้นฉบับแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ประโยคแปลก็ต้องสื่อให้เห็นภาพแบบเดียวกัน โดยผู้แปลจะใช้กลวิธีการแปลต่าง ๆ ได้หลากหลาย

ทฤษฎีและแนวคิดเรื่องการแปลทั้งหมดที่กล่าวในข้อ 2.3 จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลในงานวิจัยนี้ โดยจะพิจารณาว่ากลวิธีที่ผู้แปลใช้ในการถ่ายทอดความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ประกอบด้วยคำกริยา 2 คำซึ่งแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวนั้นอธิบายได้ด้วยแนวทางการแปลแบบตีความ อีกทั้งสอดคล้องกับแนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูดและแนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์ที่จะทำให้บทแปลภาษาอังกฤษมีสมมูลภาพกับต้นฉบับภาษาไทย กล่าวคือ ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพเหตุการณ์เช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับหรือไม่ อย่างไร

2.4 งานวิจัยที่ศึกษาด้านการแปลกริยาเรียง

มีผู้สนใจศึกษาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงอยู่ไม่น้อย โดยเป็นการศึกษาระหว่างภาษาต่าง ๆ ในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ภาษาอินโดนีเซีย เป็นต้น ตัวอย่างงานวิจัยการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ เช่น วัลลีย์ สุทธิชัชวาลวงศ์ (Sutthichatchawanwong 2006) ศึกษาเปรียบเทียบหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยที่ประกอบด้วย ไป มา ขึ้น ลง เข้า ออก ซึ่งแสดงทิศทางกับฉบับแปลภาษาอังกฤษจากคลังข้อมูลเทียบบท โดยศึกษาความเทียบเท่าในเชิงอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ วัลลีย์พบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าวในภาษาไทยสื่อความหมาย 7 อย่าง ทั้งหมดเป็นความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ (spatial) และ/หรือเวลา (temporal) และบางหน่วยสร้างใช้สื่อความหมายมากกว่าหนึ่งอย่าง กริยาที่แสดงทิศทางจะปรากฏในตำแหน่งหน้าหรือหลังกริยาชนิดอื่น ๆ ที่เกิดร่วมกัน สำหรับความเทียบเท่าในเชิงอรรถศาสตร์ พบว่ามีทั้งการเพิ่มความหมาย การสูญเสียความหมาย และการรักษาความหมายได้เท่าเทียมกัน ส่วนความเทียบเท่าด้านวากยสัมพันธ์ ไม่พบรูปกริยาเรียงกับรูปภาษาอังกฤษที่เทียบกันได้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง รูปภาษาปลายทางที่พบมีหลากหลาย คำเดี่ยว เช่น คำกริยา คำกริยาวิเศษณ์ คำบุพบท ฯลฯ วลีซึ่งมีทั้งกริยาวลี นามวลี บุพบทวลี ฯลฯ อนุประโยค และประโยค หรืออาจไม่ปรากฏรูปใด ๆ เลยเมื่อละความหมาย นอกจากนี้ พบว่ารูปภาษาอังกฤษบางรูปที่ใช้แสดงความหมายของกริยาเรียงภาษาไทยเกิดได้บ่อยกว่ารูปภาษาอื่น ๆ จึงอาจใช้เป็นแนวทางในการแปลความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงทิศทางจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้

เมทินี สิงห์เวชกุล และ ปรีมา มัลลิกะมาส (Methinee and Prima 2014) ศึกษาการแปลมโนทัศน์ที่สื่อในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ข้อมูลงานแปลจากคลังข้อมูลเทียบบทเช่นกัน คำว่า “เอา” ที่เลือกศึกษามีความสัมพันธ์ทางความหมายกับกริยาอื่นในหน่วยสร้างแบบที่แสดงสองเหตุการณ์หรือการ กระทำที่เกิดต่อเนื่องกัน (sequential actions) วัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาเรื่องการรักษาความหมายของหน่วยสร้างดังกล่าวในต้นฉบับไว้ในฉบับแปล ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ประโยคแปลภาษาอังกฤษไม่ได้รักษาความหมายตรงกับต้นฉบับ ประโยคแบบที่พบมากที่สุดคือประโยคที่แสดงเฉพาะเหตุการณ์หรือการกระทำที่สอง นอกจากนั้นจะเป็นประโยคที่แสดงเฉพาะเหตุการณ์หรือการกระทำแรก และประโยคที่ไม่แสดงเลยทั้งสองเหตุการณ์หรือการกระทำ ผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลาย เช่น มักใช้รูปภาษาที่เป็นคำกริยาเดี่ยว เมื่อแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำเพียงอย่างเดียว และใช้กริยาวลี เมื่อแสดงทั้งสองเหตุการณ์ โดยมักแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำแรกด้วยคำกริยาและใช้รูปบุพบทวลีสื่อความหมายของเหตุการณ์ที่สอง

ลิสวาฮยุนิงสีห์ (Liswahyuningsih 2011) ใช้คลังข้อมูลเทียบบทงานวรรณกรรมภาษาอินโดนีเซียและฉบับแปลภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงว่ามีความเทียบเท่ากับต้นฉบับหรือไม่ และรูปภาษาอังกฤษที่ใช้

มีแบบใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลหลากหลายแบบเพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ ของหน่วยสร้างกริยาเรียง เช่น เหตุและผล ทิศทาง การเคลื่อนไหว เป็นต้น วิธีการแปลที่ใช้ส่วนมากเป็นแบบ semantic translation เพราะภาษาอังกฤษไม่มีโครงสร้างกริยาเรียงดังกล่าว รูปภาษาที่ใช้ในการแปลจึงปรับเปลี่ยนไปจากรูปภาษาของต้นฉบับ เช่น การเปลี่ยนชนิดของคำและโครงสร้าง (category shift and structure shift) และการเปลี่ยนมุมมองที่ทำให้รูปภาษาที่ผู้แปลเลือกใช้ส่งผลให้เกิดการเพิ่มความหมายหรือการสูญเสียความหมาย

กนิษฐ์ ฉินสินและปรีมา มัลลิกะมาส (Kanit and Prima 2017) ศึกษากลวิธีการแปลความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยเน้นเฉพาะหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ข้อมูลที่ศึกษามาจากต้นฉบับนวนิยายเรื่อง *ข้างหลังภาพ* ของศรีบูรพา และฉบับแปลของเดวิด สไมท์ และของซูซาน เคปเนอร์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างกลวิธีการแปลในบทแปลทั้งสอง และวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษา (translation shift) ที่เกิดขึ้นตามทฤษฎีการแปลเชิงภาษาศาสตร์ของแคตฟอร์ด (Catford) และแนวทางการแปลแบบตีความที่เสนอโดยเดอลิล รวมทั้งแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทของฮอว์ธอร์น (Hawthorn) และมีการสัมภาษณ์ผู้แปลด้วย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่แล้ว กลวิธีที่ผู้แปลทั้งสองใช้นั้นแตกต่างกันทุกกรณีที่คำแปลของหน่วยสร้างกริยาเรียงปรากฏชัดเจนจะมีการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษาเกิดขึ้นทั้งหมด ประเภทที่เกิดมากที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงระดับหน่วย (unit-shift) และการเปลี่ยนแปลงชนิดของคำ (class-shift) การสัมภาษณ์ผู้แปลสรุปได้ว่า แม้ในกระบวนการแปลจะไม่ได้คำนึงถึงเรื่องทฤษฎีการแปลหรือรูปแบบทางไวยากรณ์ แต่ผู้แปลก็ใช้กลวิธีเปลี่ยนแปลงรูปภาษาตามทฤษฎีการแปลเชิงภาษาศาสตร์ และแนวทางการแปลแบบตีความ โดยเน้นที่การถ่ายทอดอารมณ์รวมทั้งยังให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์องค์ประกอบทางวรรณกรรมด้วย

2. วิธีการดำเนินงานวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คัดมาจากหนังสือรวมเรื่องสั้น *“กลิ่นฟาง The Sweet Scent of Hay”* ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2549 ของ กฤษณา อโศกสิน แปลโดยวาสนา ชลศึกษ์ เคนแมน ซึ่งประกอบด้วยเรื่องสั้น 10 เรื่อง ผู้แต่งเรื่องสั้นดังกล่าวเป็นนักประพันธ์ที่มีความสามารถสูง ได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติประจำปี 2531 และรางวัลซีไรต์ (S.E.A. Write Award) ในปี พ.ศ. 2528 สำหรับผู้แปลนั้น เป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ มีผลงานเผยแพร่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เช่น หนังสือเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากนิยายของกฤษณา อโศกสิน ซึ่งแสดงว่าผู้แปลมีความเข้าใจงานของผู้เขียนเป็นอย่างดี ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ และเหมาะสมที่จะนำมาใช้ศึกษากลวิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้ในการสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียว

ขั้นตอนในการจัดเก็บและคัดเลือกข้อมูลมีดังนี้

1) ผู้วิจัยนำตัวบทหนังสือมาสร้างคลังข้อมูลเทียบบทภาษาไทย (33,924 คำ) และภาษาอังกฤษ (30,955 คำ) รวมขนาด 64,879 คำ และใช้โปรแกรมคอนคอร์แดนซ์ AntPConc สืบค้นคลังข้อมูล มีการตัดคำโดยใช้โปรแกรม Thai word segmentation จากนั้นจัดเรียงข้อความและใส่หมายเลขกำกับในไฟล์ทั้งสองภาษาให้ตรงกันและเทียบเท่ากันทางความหมายมากที่สุด ตัวอย่างคลังข้อมูลเทียบบทแสดงไว้ในภาพที่ 1 ข้างล่างนี้

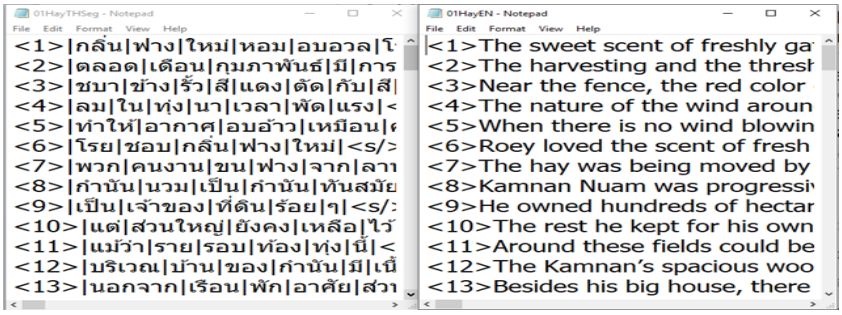

2) ผู้วิจัยเริ่มสืบค้นคลังข้อมูลเทียบบทโดยใช้คำสืบค้น (search word) ที่ได้จากเกณฑ์ของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) ข้างต้น ตัวอย่างคำสืบค้นที่เป็นคำกริยาปฐมภูมิ ได้แก่ เดิน คลาน เกา วิ่ง ปีน กลืน ขับรถ นั่ง ยืน นอน กิน พูด ตะโกน ฯลฯ และคำกริยาอปฐมภูมิ เช่น แซง ตอบ ฯลฯ แล้วพิจารณาผลการสืบค้นว่า คำที่เป็นกริยาปฐมภูมิมีคำกริยาคำที่สองปรากฏตามหลังหรือไม่ หากไม่มีจะคัดประโยคนั้นออก ส่วนการสืบค้นจากคำกริยาอปฐมภูมิก็พิจารณาว่าคำกริยาคำที่ 1 ที่เกิดร่วมกันเข้าเกณฑ์ที่จะจัดเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาตามขอบเขตการวิจัยที่กำหนดหรือไม่ จากนั้นจึงคัดลอกผลการสืบค้นที่ได้โดยดูจากหมายเลขที่เขียนกำกับไว้ดังแสดงในภาพที่ 1 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

ภาษาไทย (ต้นฉบับ)	ภาษาอังกฤษ (ฉบับแปล)
“สำรวล...คุณคนนั้นชื่อระวินะ” โรย**กระซิบบอก**เมื่ออยู่ใกล้ๆ เพื่อน สำรวลเพิ่งขายข้าวสารให้ชาวบ้านแถวนั้นไปสองลิตร (Kritsana 2006, 6)	“Samruan, that gentleman's name is Rawi." **whispered** Roey to her friend who had just sold two liters of rice to a local customer. (Kritsana 2006, 16)
พลาง**สูบบุหรี่รอ**พอสบายๆ แต่สิบเอ็ดโมงครึ่งได้ผ่านไปถึงเที่ยงอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว (Kritsana 2006, 165)	I **smoked** and **waited** quite comfortably, didn't even realize that 11:30 had become 12:30; (Kritsana 2006, 181)

ตารางที่ 1 ตัวอย่างประโยคที่คัดเลือกมาใช้ในการวิจัย

อนึ่งเนื่องจากการสืบค้นโดยใช้คำบ่งชี้เพียงอย่างเดียวอาจไม่ได้ผลที่ครอบคลุมหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ต้องการศึกษาทั้งหมด อย่างเช่น คำว่า ชะโงก แอบ เป็นต้น ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในรายการคำบ่งชี้ของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) ผู้วิจัยจึงใช้การสืบค้นด้วยมือร่วมด้วย โดยยึดตามเกณฑ์ที่สรุปจากงานของกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010) เป็นหลัก นอกจากเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยยังใช้ความรู้เรื่องคำกริยาที่กลายเป็นคำไวยากรณ์ตามการวิเคราะห์ของจรัสดาว อินทรทัศน์ (Charasdao 1996) และกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010, 101; 103) ในการตรวจสอบว่าคำกริยาคำที่สองในหน่วยสร้างเข้าข่ายที่อาจกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้วหรือไม่ด้วย เช่น ‘ไป’ ในประโยค “แม่มองหน้านิ่ง ๆ **นิ่งไป**อึดใจ ....” คำว่า ‘อยู่’ ในประโยค “เด็กรับใช้ที่โอปอล์จัดมาให้ ..... **นอนอยู่**ในมุ้งหน้าห้อง” คำกริยาเหล่านี้ในที่นี้กลายเป็นคำไวยากรณ์แล้วจึงไม่นำมาศึกษา

3) ผู้วิจัยนำประโยคที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ต้องการศึกษามาวิเคราะห์โดยละเอียด

4) ผู้วิจัยวิเคราะห์บริบทของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันและพิจารณาว่าผู้แปลสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าวอย่างมีสมมูลภาพแบบ connotative equivalence หรือไม่ ในการพิจารณา

สมมูลภาพระหว่างตัวบทต้นฉบับและฉบับแปลนั้น บางประโยคที่ผู้วิจัยพบว่ามีการละคำกริยาคำใดคำหนึ่งในหน่วยสร้าง ซึ่งอาจเป็นคำกริยาปฐมภูมิหรืออปฐมภูมิก็ได้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ประโยคหรือข้อความในย่อหน้าก่อนหน้าร่วมด้วย เนื่องจากผู้แปลอาจแปลความหมายของคำกริยาที่ละไปไว้ในบริบทก่อนหน้านั้นแล้ว จึงไม่แปลกริยาดังกล่าวซ้ำอีก จากนั้นจึงวิเคราะห์หน่วยสร้างกริยาเรียงที่ต้องการศึกษาทั้งด้านวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์และนำเสนอผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการสืบค้นและคัดเลือกข้อมูล พบว่ามีหน่วยสร้างกริยาเรียงที่จะต้องการศึกษาทั้งสิ้น 61 หน่วยสร้างโดยนับรวมหน่วยสร้างที่เกิดซ้ำด้วยเพราะคำแปลอาจต่างกัน ผู้วิจัยจะแบ่งกลุ่มหน่วยสร้างกริยาเรียงที่พบตามเกณฑ์เรื่องสมมูลภาพและศึกษากลวิธีการแปลโดยละเอียด เพื่อดูว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบใดบ้างที่ทำให้สามารถรักษาความหมายที่สื่อในหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษไว้ได้อย่างครบถ้วน และในกรณีที่ไม่มีสมมูลภาพ ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบใด

3. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยส่วนแรก เป็นการวิเคราะห์เรื่องสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและฉบับแปลตามเกณฑ์ที่อธิบายไว้ข้างต้น กล่าวคือต้นฉบับและฉบับแปลจะถือว่ามีสมมูลภาพเมื่อฉบับแปลแสดงภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในภาษาปลายทางตรงตามที่แสดงไว้ในหน่วยสร้างกริยาเรียงในต้นฉบับ โดยรูปภาษาที่ปรากฏในฉบับแปลอาจเป็นคำกริยาสองคำอย่างชัดเจน หรืออยู่ในรูปอื่น ๆ ก็ได้ อย่างเช่น กริยาเรียง ‘กระซิบบอก’ ใน *““สำรวล...คุณคนนั้นชื่อระวินะ” โรย**กระซิบบอก**เมื่ออยู่ใกล้ๆ เพื่อน ....”* จากเรื่อง กลิ่นฟาง (Kritsana 2006, 6) ซึ่งแปลว่า *““Samruan, that gentleman's name is Rawi.” **whispered** Roey to her friend ...”* จากเรื่อง The Sweet Scent of Hay (Kritsana 2006, 16) คำกริยา whisper ครอบคลุมการบอกในกริยาเรียงภาษาไทยไว้ด้วย เพราะเมื่อทำกริยากระซิบก็จะพูดอะไรบางอย่างกับผู้ฟังด้วย จึงถือว่าภาพที่แสดงในฉบับแปลเหมือนกับต้นฉบับ หรือการแปลโดยอาศัยบริบท เช่น *“ผมเดินผิวปากออกมาจากประตูบาร์...มือซุกกระเป๋ามองดูแถวรถยนต์ที่**จอดเรียงราย**ตรงบาทวิถี”* จากเรื่อง ปลาไฟฟ้า (Kritsana 2006, 153) ซึ่งแปลว่า *“I whistled as I left the club. I stuck my hand in my pocket, looking at <u>the rows of cars</u> **parked** near the curbs.”* จากเรื่อง The Electric Fish (Kritsana 2006, 183) คำกริยาแสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันคือ ‘จอด’ และ ‘เรียงราย’ แม้ผู้แปลเลือกใช้คำว่า parked เพียงคำเดียวเพื่อแทนเหตุการณ์ที่ 1 เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาบริบทที่แสดงว่ามีรถยนต์จอดอยู่หลายคันจาก ‘แถวรถยนต์’ หรือ the rows of cars ประกอบด้วยจะเห็นว่าภาพในฉบับแปลนั้นเป็นภาพรถยนต์ที่จอดเป็นแถวอยู่ริมบาทวิถีเช่นเดียวกับต้นฉบับ

สำหรับบทแปลที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและบทแปลนั้น หมายถึงภาพที่สื่อในฉบับแปลไม่ตรงกับต้นฉบับ เช่น ‘เดินไป’ ในประโยค *“คุณเชาว์**กำลังเดินไป**กับฉัน ..... เค้ากำลังจะไปเยี่ยมแม่ด้วย ...”* จากเรื่อง คุณหญิงแสงแข (Kritsana 2006, 54) ซึ่งผู้แปลแปลว่า *“Khun Chao was going home with me to visit my mother.”* จากเรื่อง Lady Saengkhae (Kritsana 2006, 74) มีการละคำกริยาปฐมภูมิ ‘เดิน’ ไปในฉบับแปล คงไว้แต่คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ที่ 2 คือ ‘ไป’ ซึ่งเป็นกริยาอปฐมภูมิและบอกทิศทางการเคลื่อนที่ ทำให้ผู้อ่านฉบับแปลไม่ทราบว่าทั้งสองไปที่บ้านโดยวิธีใดต่างจากต้นฉบับที่รู้ชัดว่า “เดินไป”

ส่วนที่สอง ผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้ทั้งในส่วนที่ทำให้มีและไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย โดยจะมีการอภิปรายผลที่พบและอธิบายการเลือกกลวิธีการแปลแบบนั้น การอ้างอิงความหมายของคำกริยาที่อยู่ในหน่วยสร้างกริยา

เรียงที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และพจนานุกรมฉบับมติชน พ.ศ. 2547 ส่วนความหมายของคำและประเภทของคำภาษาอังกฤษนั้นจะยึดตาม Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English 7th Edition (2010) เป็นหลัก

3.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

จากการพิจารณาการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยที่นำมาศึกษาเทียบกับฉบับแปลตามเกณฑ์ข้างต้น พบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่คัดมาทั้งหมดแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่มีสมมูลภาพทางความหมาย จำนวน 50 หน่วยสร้าง (ร้อยละ 81.97) และ (2) กลุ่มที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย จำนวน 11 หน่วยสร้าง (ร้อยละ 18.03) ดังนี้

หน่วยสร้างกริยาเรียง	จำนวนที่พบ	คิดเป็นร้อยละ
1. มีสมมูลภาพทางความหมาย	50	81.97
2. ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย	11	18.03
รวม	**61**	**100**

ตารางที่ 2 จำนวนหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีและไม่มีสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล

เมื่อนำข้อมูลหน่วยสร้างทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์หากลวิธีที่ผู้แปลใช้ในการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวเป็นภาษาอังกฤษ พบว่าผู้แปลใช้วิธีการแปลหลากหลายดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

หน่วยสร้างกริยาเรียง	จำนวนที่พบ	คิดเป็นร้อยละ
1. มีสมมูลภาพทางความหมาย		
1.1 แปลโดยใช้กริยาวลี (Verb Phrase)	27	44.26
1.2 แปลโดยใช้นามวลี (Noun Phrase)	1	1.64
1.3 แปลโดยใช้บุพบทวลี (Prepositional Phrase)	1	1.64
1.4 แปลโดยใช้สำนวน (Idiom)	1	1.64
1.5 แปลโดยอาศัยบริบท (Context)	20	32.79
2. ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย		
2.1 แปลโดยละคำกริยาคำใดคำหนึ่ง	10	16.39
2.2 ละคำกริยาทั้งสองคำ	1	1.64
รวม	**61**	**100**

ตารางที่ 3 หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีและไม่มีสมมูลภาพทางความหมายจำแนกโดยกลวิธีการแปล

ตารางที่ 3 ข้างต้น แสดงเห็นว่าในกลุ่มที่มีสมมูลภาพนั้น ผู้แปลรักษาความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงต้นฉบับไว้ในบทแปลโดยใช้วิธีการแปลหลายรูปแบบ วิธีการที่ใช้มากที่สุดคือ แปลเป็นกริยาวลีจำนวน 27 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 44.26 รองลงมาเป็นวิธีการแปลโดยอาศัยบริบท จำนวน 20 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 32.79 ในขณะที่มีการแปลโดยใช้นามวลี บุพบทวลีและสำนวน อย่างละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.64 ส่วนในกลุ่มที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย ผู้แปลใช้วิธีการละคำกริยาคำใดคำหนึ่งมากที่สุด จำนวน 10 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 16.39 ส่วนการละคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างนั้น พบเพียงครั้งเดียวเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.64 ผู้วิจัยจะนำเสนอกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แปลใช้เพื่อสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวทั้งแบบที่มีและไม่มีสมมูลภาพโดยแบ่งกลวิธีเหล่านั้นออกเป็นประเภทย่อยดังนี้

4.1.1 กลวิธีการแปลที่ทำให้ต้นฉบับและฉบับแปลมีสมมูลภาพทางความหมาย

ผู้วิจัยพบว่าในการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีสมมูลภาพนั้น ผู้แปลได้นำกลวิธีต่าง ๆ มาใช้ กลวิธีที่พบมากที่สุด ได้แก่ การแปลโดยใช้กริยาวลี ซึ่งแบ่งย่อยตามโครงสร้างได้ดังนี้คือ กริยา+กริยา, กริยา+นามวลี, phrasal verb, กริยา+วิเศษณ์, กริยา+บุพบทวลี และกริยาคำหนึ่งที่มีความหมายครอบคลุมกริยาอีกคำหนึ่งในหน่วยสร้าง รองลงมาคือการแปลโดยอาศัยบริบท ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้ จากนั้นผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีการแปลแต่ละแบบในรายละเอียดเรียงตามลำดับต่อไปในหัวข้อ 4.2

หน่วยสร้างกริยาเรียง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1. แปลโดยใช้กริยาวลี แบ่งได้ดังนี้ 1.1 กริยา + กริยา (Verb + Verb) เช่น สูบบุหรี่รอ (smoked and waited), นั่งดีดเปียโน (sitting at the piano, playing “Over the Rainbow”), ยืนหมุนตัว (stood ..., turning left and right)	4	8
1.2 กริยา + นามวลี (Verb + Noun Phrase) ได้แก่ จูบตอบ (returned her kiss), นั่งแท็กซี่ไป (take a taxi)	2	4
1.3 Phrasal Verbs เช่น เข้ามา (come in), ส่ายตาหา (look around), สูดลมหายใจเข้า (breathe in)	3	6
1.4 กริยาช่วย + กริยา (Modal + Verb) ทนนอนอยู่ต่อไปไม่ได้ (could not lie)	1	2
1.5 โครงสร้าง กริยา + วิเศษณ์ (Verb + Adverb/Adverbial Clause) เช่น ถอยออกห่าง (moved away), รีบกลับบ้าน (hurry home), ยืนปักหลัก (staying where I was)	8	16
1.6 โครงสร้าง กริยา + บุพบทวลี (Verb + Prepositional Phrase) เช่น เดินไป (walked toward the glass door), รินนมใส่ถ้วย (put some cream in the Uswa’s cup)	2	4
1.7 คำกริยาคำหนึ่งที่มีความหมายครอบคลุมคำกริยาอีกคำหนึ่ง เช่น ก้มศีรษะรับ (nodded), กระซิบบอก (whispered), ร่อนลง (fell)	7	14

2. แปลโดยใช้นามวลี ได้แก่ ร้องบอก (Her cries)	1	2
3. แปลโดยใช้บุพบทวลีได้แก่ นั่งถือพวงมาลัย (behind the wheel)	1	2
4. แปลโดยใช้สำนวน ได้แก่ เดินคลอเคลีย (go steady)	1	2
5. แปลโดยอาศัยบริบท เช่น [แถวรถยนต์]จอดเรียงราย ([the rows of cars] parked), [จระเข้]นอนผึ่งแดดอยู่ ([crocodiles] are sunning) เป็นต้น	20	40
รวม	**50**	**100**

ตารางที่ 4 กลวิธีต่าง ๆ ในการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีสมมูลภาพทางความหมาย

4.1.2 กลวิธีการแปลที่ทำให้ต้นฉบับและฉบับแปลไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย

เมื่อพิจารณาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย ผู้วิจัยพบว่าการแปลโดยละคำกริยาคำใดคำหนึ่งในหน่วยสร้างเป็นกลวิธีที่ผู้แปลนำมาใช้มากที่สุด มีจำนวน 10 หน่วยสร้าง เช่น ละกริยาคำที่ 2 ไปเลย อย่างเช่น แปลกริยาเรียง **กระซิบถาม** เป็น asked เพียงคำเดียว หรือการแปลเป็นกริยา+บุพบทวลี เช่น **เดินไป**กับฉัน เป็น going (home) with me ส่วนการละคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างนั้น พบเพียงหน่วยสร้างเดียวเท่านั้น ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

หน่วยสร้างกริยาเรียง	จำนวนที่พบ	คิดเป็นร้อยละ
1 แปลโดยละคำกริยาคำใดคำหนึ่งทำให้เกิดภาพต่างจากต้นฉบับ เช่น กระซิบ**ถาม** (asked), ชะโงกหน้า**บอก** (told), นั่ง**คุย** (chatted)	10	90.91
2. ละคำกริยาทั้งสองคำ ได้แก่ วิ่งมา	1	9.09
รวม	**11**	**100**

ตารางที่ 5 กลวิธีต่าง ๆ ในการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย

4.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะอธิบายถึงกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แปลใช้เพื่อสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวโดยละเอียด (หน่วยสร้างกริยาเรียงและคำแปลของหน่วยสร้างที่ยกเป็นตัวอย่างจะแสดงโดยใช้อักษรตัวหนา)

4.2.1 กลวิธีการแปลที่ทำให้เกิดสมมูลภาพทางความหมาย

4.2.1.1 <u>การแปลโดยใช้กริยาวลี (verb phrase)</u>

กลวิธีแรกที่จะกล่าวถึงคือ การแปลโดยใช้กริยาวลี (verb phrase) ซึ่งเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุดและแบ่งย่อยตามโครงสร้างได้ดังนี้คือ

1) การแปลโดยใช้ กริยา + กริยา (Verb + Verb)

ในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวนั้น ผู้แปลได้รักษาคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ในหน่วยสร้างไว้ทั้งสองคำโดยอาจอยู่ในรูปกริยาแท้ 2 คำที่มีคำเชื่อมกริยาแท้ตามด้วยกริยาไม่แท้ (non-finite verb) เช่น present participle หรือกริยาไม่แท้ทั้งสองคำก็ได้ เช่น

(1) “พลาง**สูบบุหรี่รอ**พอสบายๆ แต่สิบเอ็ดโมงครึ่งได้ผ่านไปถึงเที่ยงอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว...และเที่ยงได้ผ่านไปเที่ยงครึ่งอย่างกระวนกระวาย” จากเรื่อง ปลาไฟฟ้า (Kritsana 2006, 165)

“I **smoked** and **waited** quite comfortably, didn't even realize that 11:30 had become 12:30; I started to feel uneasy when 12:30 came.” จากเรื่อง The Electric Fish (Kritsana 2006, 181)

ในประโยคนี้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน คือคำว่า “สูบบุหรี่” และ “รอ” ซึ่งผู้แปลใช้กลวิธีการแปลทั้งสองเหตุการณ์เป็นกริยาแท้ทั้งสองคำ ซึ่งก็คือ “smoked” และ “waited” โดยใช้ “and” เชื่อม เนื่องจากทั้งสองเหตุการณ์มีความสำคัญ จะละคำใดคำหนึ่งไม่ได้ การที่ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีนี้ทำให้รักษาเนื้อความและความสำคัญของคำกริยาทั้งสองคำไว้ได้ การแปลโดยใช้โครงสร้างนี้จัดว่าเป็นกลวิธีพื้นฐานแบบหนึ่งในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่ทำให้เกิดภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ

(2) “ลงยา**ยืนหมุนตัว**อยู่หน้ากระจก กำลังจัดเสื้อให้เข้ากับกางเกง” จากเรื่อง ระหว่างบ้านกับถนน (Kritsana 2006, 21)

“Longya **stood** in front of the mirror, **turning left and right** to make sure that the blouse was properly tucked in her slacks.” จากเรื่อง Between the Home and the Street (Kritsana 2006, 33)

ผู้แปลแสดงเหตุการณ์ในหน่วยสร้างครบทั้งสองเหตุการณ์ ได้แก่ ‘ยืน’ และ ‘หมุนตัว’ โดยที่กริยาคำที่หนึ่งแสดงอยู่ในรูปของกริยาแท้ ‘stood’ ส่วนกริยาคำที่สองแสดงเป็น present participle ‘turning’ ร่วมกับส่วนขยาย “left and right” คำกริยาปฐมภูมิแสดงอากัปกิริยา (posture verb) “ยืน” เป็นท่าทางของผู้กระทำระหว่างแต่งตัวอยู่และขณะเดียวกันก็ ‘หมุนตัว’ ซึ่งเป็นกริยาอปฐมภูมิไปด้วยเพื่อดูความเรียบร้อยของตนเอง คำกริยาจึงมีความสำคัญและควรเก็บไว้ทั้งสองคำเพื่อแสดงภาพเดียวกับที่แสดงในต้นฉบับ กล่าวคือตัวละครยืนอยู่ซึ่งเป็นท่าทางที่ทำให้หมุนตัวได้สะดวกและเห็นภาพตัวเองในกระจกได้เต็มตัวว่าแต่งกายเรียบร้อยแล้วหรือไม่ ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างนี้ก็พบได้บ่อยเช่นเดียวกับการใช้คำสันธานเชื่อมระหว่างคำกริยา 2 คำ

(3) “ชั่วชีวิตฉันจะไม่สามารถลืมผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งสวยสง่างดงามอย่างน่าทึ่งผู้นั้นได้เลย ผู้หญิงซึ่งมีวัยงามอยู่เสมอ และ**นั่งดีดเปียโน** “Over The Rainbow” อยู่ในห้องค่อนข้างทึบในวันแรกที่พบกัน” จากเรื่อง คุณหญิงแสงแข (Kritsana 2006, 59)

“In all my life, I would never be able to forget the image of a woman, so exquisitely beautiful and youthful looking, **sitting at the piano** in that dark, gloomy room, **playing** “Over the Rainbow,” on that first day that we met.” จากเรื่อง Lady Saengkhae (Kritsana 2006, 79)

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันในประโยคนี้ก็คือ ‘นั่ง’ และ ‘ดีดเปียโน’ ผู้แปลได้เก็บกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างไว้โดยแปลคำกริยาแสดงทั้งสองเหตุการณ์ให้อยู่ในรูป present participial phrase ‘**sitting** at the piano’ และ ‘**playing** “Over the Rainbow” ตามลำดับ เนื่องจากคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างมีความสำคัญในการแสดงท่าทางของร่างกายขณะเล่นเปียโนและแสดงให้เห็นภาพเดียวกับต้นฉบับ

2) การแปลโดยใช้ กริยา + นามวลี (Verb + Noun Phrase)

ในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวนั้น พบว่าผู้แปลเลือกเก็บคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ในหน่วยสร้างไว้เพียงคำเดียวและแสดงเหตุการณ์ที่สองในรูปนามวลี เช่น

(4) ““หนูเอาตัวรอดได้นะคะ” ลงยาให้ความมั่นใจ กอดแม่หอมแก้มแม่ แล้วแม่ก็**จูบตอบ**ดังฟอดๆ” จากเรื่อง ระหว่างบ้านกับถนน (Kritsana 2006, 23)

““I can take care of myself, Mother.” Longya reassured her mother hugged her, and kissed her on the cheek. Her mother **returned her kiss** with many loud kisses.” จากเรื่อง Between the Home and the Street (Kritsana 2006, 33)

ในประโยคนี้ ผู้แปลเก็บกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างไว้โดยแปล ‘จูบ’ ที่แสดงการกระทำแรกเป็นนามวลี “her kiss” ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยา ‘returned’ ซึ่งมีความหมายตรงกับกริยาที่ 2 คือ ‘ตอบ’ การแปลด้วยโครงสร้างนี้แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันได้ เมื่อพิจารณาตามแนวทางที่เสนอโดย ยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) “จูบ” ถือเป็นกริยาปฐมภูมิที่เห็นชัดเจนว่าใช้ส่วนใดของร่างกายกระทำ ส่วน “ตอบ” ซึ่งมีความหมายว่า ‘ทำในทำนองเดียวกับที่มีผู้ทำมา’ จัดเป็นกริยาอปฐมภูมิที่แสดงการกระทำที่ไม่ชัดเจนเนื่องจากเกิดร่วมกับกริยาปฐมภูมิได้หลากหลาย เช่น ด่าตอบ ชกตอบ มองตอบ ฯลฯ จึงเห็นได้ว่าคำกริยาที่แสดงทั้งสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ไม่สามารถละคำใดคำหนึ่งได้ การแปลด้วยโครงสร้างนี้ทำให้เกิดสมมูลภาพทางความหมายและแสดงภาพแม่จูบแก้มลูก (หลังจากที่ลูกจูบแก้มแม่) ได้ตรงกับต้นฉบับ

3) การแปลโดยใช้ Phrasal Verb

การเลือกใช้ phrasal verb เพื่อแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในหน่วยสร้างกริยาเรียง โดยแปลคำกริยาตัวใดตัวหนึ่งซึ่งอาจเป็นตัวแรกหรือตัวที่สองก็ได้ด้วยอนุภาค (particle) นั้นสอดคล้องกับลักษณะทางภาษาของกลุ่ม S-Language ตามแนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูดของสโลบิน โดยที่กลวิธีดังกล่าวสามารถรักษาความหมายในต้นฉบับได้ครบถ้วนและแสดงให้เห็นภาพในภาษาปลายทางเช่นเดียวกับต้นฉบับ เช่น

(5) “นิรวัจน์**ส่ายตาหา**... รอบๆ ตะกาดใหญ่ยังปรากฏดงต้นตะบูนและสีเสียดห้อมล้อมอยู่ ท่ามกลางแสงแดดแผดกล้ากับกลิ่นไอดินเกลือที่ระเหยขึ้นมาอบอวล เป็นกลิ่นที่เขาจำได้และคุ้นเคย...” จากเรื่องใบไม้ร่วงจากดวงดาว (Kritsana 2006, 131)

“Nirawaj **looked around** for that spot—a grove of taboon and catechu trees surrounding a sun-parched field near the seashore. The fragrance of the salt-rich earth was something he always remembered.” จากเรื่อง A Fallen Leaf (Kritsana 2006, 141)

ผู้แปลเลือกแปลหน่วยสร้างกริยาเรียง ‘ส่ายตาหา’ เป็น phrasal verb ‘look around’ โดยแปลคำกริยาที่ 2 เป็น ‘looked’ และแปลคำกริยาที่ 1 เป็นอนุภาค (particle) ‘around’ เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันคือ ‘ส่ายตา’ และ ‘หา’ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญทั้งคู่เพราะกริยาปฐมภูมิแสดงอากัปกริยาของผู้กระทำกริยาอปฐมภูมิ ‘หา’ อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาตามแนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์ จะเห็นว่ากลวิธีการแปลผู้อ่านเกิดภาพเช่นเดียวกับผู้อ่านในภาษาต้นฉบับ โดยผู้แปลพิจารณาว่าถ้อยคำใดสามารถสื่อความหมาย “ส่ายตาหา” เป็นภาษาปลายทางได้ชัดเจนและตรงกับต้นฉบับมาก

ที่สุด นอกจากนั้น การพิจารณาเลือกใช้โครงสร้างแบบนี้ยังเป็นไปตามลักษณะของภาษากลุ่ม S-Language ตามแนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูดของสโลบินด้วย

4) การแปลโดยใช้กริยาช่วยแสดงทัศนะภาวะ + กริยา (Modal + Verb)

มีการใช้กริยาช่วยแสดงทัศนะภาวะร่วมกับคำกริยาเพื่อสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียง โดยพบ 1 ตัวอย่างในงานวิจัยนี้ คือ

(6) “อย่างไรก็ตาม...หล่อน**ทนนอน**อยู่ต่อไป**ไม่ได้อีก** โอปอล์ลุกออกมาถอดกลอน เดินลงบันไดไปข้างล่าง” จากเรื่อง พรานผู้ดี (Kritsana 2006, 83)

“Opal **could not** lie there any longer. She got out of bed, unlocked her door, and went downstairs.” จากเรื่อง A Manipulator (Kritsana 2006, 101)

ผู้แปลเลือกที่จะแปลคำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียง **ทนนอน**อยู่ต่อไป**ไม่ได้**อีก โดยใช้กริยาช่วยแสดงทัศนะภาวะในรูปปฏิเสธ ‘could not’ ร่วมกับกริยา ‘lie’ โดย ‘could not’ เป็นคำแปลของคำกริยาแรก ‘ทน....ไม่ได้ โดยในบริบทนี้แสดงความหมายเรื่องความสามารถ (ability) ในทางปฏิเสธ คือไม่สามารถทนทำบางอย่างได้ สิ่งที่ประธานทนทำไม่ได้คือ ‘นอน’ ซึ่งเป็นกริยาที่ 2 แปลตรงตัวว่า ‘lie’ กลวิธีการแปลแบบนี้อธิบายได้ด้วยแนวทางการแปลแบบตีความ ซึ่งผู้แปลจะทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำในต้นฉบับและนำความหมายนั้นมาถ่ายทอดใหม่ โดยผละออกจากรูปแบบภาษาต้นทางและเลือกรูปภาษาปลายทางที่สละสลวยและสื่อความหมายได้ตรงกับต้นฉบับ

5) การแปลโดยใช้ กริยา + วิเศษณ์ (Verb + Adverb/Adverbial Clause)

กลวิธีการแปลอีกแบบหนึ่งที่ผู้แปลนำมาใช้ในการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแสดงเป็นวัตถุวิสัยเดียวคือกริยา + วิเศษณ์ โดยแปลคำกริยาตัวใดตัวหนึ่งซึ่งอาจเป็นตัวแรกหรือตัวที่สองก็ได้เป็นคำวิเศษณ์หรือ adverbial clause เพื่อแสดงทั้งสองเหตุการณ์ที่มีความสำคัญเท่ากันไว้ให้ครบถ้วนตามต้นฉบับ เช่น

(7) “เมื่อได้ยินเสียงเกรี้ยวกราด คนทั้งสองไม่เถียงเนื่องจาก**แอบนัด**กันว่า ปล่อยให้พล่ามไปคนเดียวอีกหน่อยมันก็ตายไปเองเพราะความจู้จี้เข้มงวดนั่นแหละ” จากเรื่อง ช่องว่างระหว่างแก้ว (Kritsana 2006, 204)

“When they heard her outburst, they didn’t utter a word, having **conferred privately** and agreed to let the bitch talk her fill; soon she would surely die from being too fussy and strict.” จากเรื่อง The Status of Glasses (Kritsana 2006, 212)

ผู้แปลเลือกที่จะแปลคำกริยา “แอบ” และ “นัด” ในต้นฉบับโดยใช้กริยา “conferred” ร่วมกับคำวิเศษณ์ “privately” เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหมือนกับต้นฉบับ คำวิเศษณ์ “privately” ขยายกริยา “conferred” ที่เป็นคำกริยาแสดงการนัดแนะและทำให้เกิดภาพว่าผู้นัดแนะได้ตกลงกันสองคนโดยที่ผู้อื่นไม่รู้ การใช้กลวิธีนี้เป็นไปตามแนวทางการแปลแบบตีความที่ผู้แปลจะทำความเข้าใจต้นฉบับในระดับวาทกรรมแล้วเลือกถ้อยคำในภาษาปลายทางที่จะสื่อความหมายได้ตรงตามต้นฉบับอย่างครบถ้วนและเหมาะสมที่สุด

(8) “ก็...แขก**พาไป**มังคะ” จากเรื่อง ปลาไฟฟ้า (Kritsana 2006, 167)

“Probably... her patron **took** her **along**.” จากเรื่อง The Electric Fish (Kritsana 2006, 183)

คำกริยา ‘พา’ และ ‘ไป’ ในต้นฉบับถือว่าเป็นคำกริยาที่มีความสำคัญทั้งคู่ในหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย เนื่องจาก ‘พา’ เป็นกริยาแสดงการพาสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปกับผู้ทำกริยาด้วย ส่วน ‘ไป’ แสดงให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ออกจากตัวผู้พูด ผู้แปลเลือกที่จะสื่อความหมายของหน่วยสร้างนี้โดยแปลกริยาคำแรกว่า “took” ซึ่งมีความหมายตาม Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 1575) ว่า “to carry or move something

from one place to another" และเป็นกริยาที่ต้องการกรรม รวมทั้งต้องตามด้วยส่วนขยายที่เป็นคำวิเศษณ์หรือบุพบทวลี ซึ่งเป็นส่วนประกอบของกริยา (satellite) ตามลักษณะของภาษาอังกฤษที่จัดเป็น S-Language ส่วนคำกริยาที่ 2 'ไป' แปลเป็นคำวิเศษณ์ 'along' และมีคำสรรพนาม "her" ทำหน้าที่เป็นกรรม กลวิธีนี้แสดงภาพที่ต้องการสื่อได้เหมือนภาษาต้นทาง จึงทำให้เกิดสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล

(9) *"ผมไม่รู้ว่าผมถูกตรึงไว้ได้อย่างไรจนเหมือนกับสองขาถูกทาด้วยกาวถึงปานนั้น.....* ผมทำไม่รู้ไม่ชี้ **ยืนปักหลัก**อยู่ยังงั้นเอง มิไยที่รอบตัวผมจะเพ่นพ่านไปด้วย คณะผู้ติดตาม ซึ่งบัดนี้โดดแผล็วๆ มาถึงพร้อมหน้า" จากเรื่อง ปลาไฟฟ้า (Kritsana 2006, 156-157)

*"I just stood there as if my two legs had been glued to the ground.....*I played dumb, **staying where I was**, despite the fact that my associates had now caught up with me and the area was now full of people climbing among the rocks" จากเรื่อง The Electric Fish (Kritsana 2006, 172-173)

บริบทของประโยคนี้คือชายหนุ่มเห็นหญิงสาวสวยกำลังแช่น้ำอยู่ที่แอ่งน้ำตกและตะลึงในความสวยของหญิงผู้นั้น ทั้งสองพูดคุยกันอยู่ที่แอ่งน้ำนั้นจนหญิงสาวลุกขึ้นจะมาผลัดเสื้อผ้าที่โขดหินริมลำธาร ชายหนุ่มก็ยังยืนอยู่ที่เดิมไม่ยอมไปไหน คำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงว่าสองเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกันได้แก่ 'ยืน' และ 'ปักหลัก' โดยผู้แปลเลือกใช้แปลว่า 'staying' ตามด้วย 'where I was' ซึ่งเป็น adverbial clause ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากบริบทของผู้กระทำกริยาในประโยคที่ว่า *ผมถูกตรึงไว้ได้อย่างไรจนเหมือนกับสองขาถูกทาด้วยกาว* ซึ่งแปลว่า "had been glued to the ground" เห็นได้ว่ากลวิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้ทำให้เกิดภาพว่าชายหนุ่มยังคงอยู่ในอิริยาบทเดิมคือยืนอยู่ ดังนั้นเมื่อพิจารณาบริบทประกอบด้วย จึงสรุปได้ว่ากลวิธีการแปลนี้รักษาสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและฉบับแปลไว้ได้

6) การแปลโดยใช้ กริยา + บุพบทวลี (Verb + Prepositional Phrase)

ในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวนั้น พบว่าผู้แปลมีการใช้คำกริยา (ซึ่งอาจมีกรรมหรือไม่มีกรรม) ตามด้วยบุพบทวลีเพื่อสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เช่น **เดินไป**ทางประตูกระจก เป็น walked toward the glass door และ **ริน**นม**ใส่**ถ้วย เป็น put some cream in Uswa's cup ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(10) ""อย่าปฏิเสธเลย" คุณหญิงโบกมือ พลางก็**เดินไปทางประตูกระจก**อีกด้านหนึ่ง" จากเรื่อง คุณหญิงแสงแข (Kritsana 2006, 46)

""I won't listen to an excuse." She waved her hand and **walked toward the glass door** at the other end of the room." จากเรื่อง Lady Saengkhae (Kritsana 2006, 66)

คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันได้แก่ "เดิน" และ "ไป" ซึ่งแสดงทิศทางว่าเดินไปทางใด และมีส่วนขยาย "ทางประตูกระจก" ประกอบด้วย ทั้งสองเหตุการณ์มีความสำคัญ จะละอันใดอันหนึ่งไปไม่ได้ ทั้งนี้ผู้แปลได้แปลคำกริยาที่ 1 ซึ่งเป็นกริยาปฐมภูมิว่า "walked" โดยให้เป็นกริยาหลักเช่นเดียวกับภาษาต้นทาง และใช้บุพบทวลี "toward the glass door" ซึ่งตรงกับส่วนขยาย 'ทางประตูกระจก' เพื่อแสดงทิศทางการเคลื่อนที่แทนคำกริยา 'ไป' ตามลักษณะของภาษากลุ่ม S-Languages วิธีการแปลแบบนี้อธิบายได้ด้วยแนวคิดการคิดเพื่อที่จะพูด และถือได้ว่ามีสมมูลภาพทางความหมายเนื่องจากภาษาปลายทางและต้นทางแสดงให้เห็นภาพเดียวกันตามแนวคิดซีนแอนด์เฟรมซีแมนติกส์

(11) **"รินนมใส่ถ้วย**ของอัศว์พูดหัวเราะๆ ว่า "คุณอัศว์ไม่ชอบใส่น้ำตาลเลย เธอเล่าสุเนตรา ชอบหวานไหม"" จากเรื่อง คุณหญิงแสงแข (Kritsana 2006, 48)

> " She **put** some cream in Uswa's cup and said to me, laughing, "Uswa doesn't like sugar in his tea. What about you, Sunetra? Do you like your tea sweet?"" จากเรื่อง Lady Saengkhae (Kritsana 2006, 68)

เหตุการณ์แรกคือ 'รินนม' ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดพร้อมกันคือ 'ใส่ถ้วย' คำกริยาที่ 1 'ริน' และคำกริยาที่ 2 'ใส่' ในภาษาต้นทางมีความสำคัญทั้งคู่ เพราะกริยา "ใส่" แสดงทิศทางของของเหลวขณะที่ถูกเทว่ามีการเคลื่อนที่จากภาชนะหนึ่งลงไปในอีกภาชนะหนึ่ง ประโยคฉบับแปลแสดงทั้งสองเหตุการณ์นี้ โดยแปลเหตุการณ์แรกว่า "put some cream" เหตุการณ์ส่วนที่สองนั้น ผู้แปลใช้วิธีการแปลเป็นบุพบทวลี "into Aswa's cup" ซึ่งเป็นส่วนองค์ประกอบของกริยา (satellite) ทั้งนี้เพราะตามกฎไวยากรณ์โครงสร้างของภาษาอังกฤษ คำกริยา "put" เป็นกริยาที่ต้องการกรรมและต้องตามด้วยวิเศษณ์หรือบุพบทวลี ซึ่งกริยาวลี put some cream into Aswa's cup นั้นทำให้ผู้อ่านภาษาปลายทางมองเห็นภาพในการสื่อความหมายจากต้นฉบับเป็นภาษาปลายทางเป็นภาพเดียวกับในภาษาต้นฉบับ จะเห็นได้ว่าโครงสร้าง put something + prepositional phrase สอดคล้องกับการคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญสำหรับภาษาอังกฤษ ซึ่งในที่นี้คือเหตุการณ์แรก ส่วนความหมายในเหตุการณ์ที่สองนั้น แม้จะสำคัญเช่นกันแต่ ภาษาอังกฤษที่จัดว่าเป็น S-Language จะมีวิธีการอื่นในการสื่อความหมายนี้ ไม่ได้ใช้กริยาเรียงเหมือนอย่างภาษาไทยที่จัดว่าเป็น V-Language

7) การแปลโดยใช้คำกริยาหนึ่งคำที่มีความหมายครอบคลุมคำกริยาอีกคำหนึ่ง

ในการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวนั้น พบว่าบ่อยครั้ง ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำกริยาคำหนึ่งที่มีความหมายครอบคลุมคำกริยาอีกคำหนึ่งในหน่วยสร้าง ในกรณีเช่นนี้ จึงถือว่าผู้แปลไม่ได้ละเว้นไม่แปลคำกริยาคำหนึ่งไป ตัวอย่างเช่น ก้มศีรษะ/รับ แปลว่า nodded, กระซิบ/บอก แปลว่า whispered, ร่อน/ลง แปลว่า fell, เอ่ย/ถาม แปลว่า asked ดังที่ยกมาตัวอย่างบางส่วนต่อไปนี้

(12) ""สำรวล...คุณคนนั้นชื่อระวินะ" โรย**กระซิบบอก**เมื่ออยู่ใกล้ๆ เพื่อน สำรวลเพิ่งขายข้าวสารให้ชาวบ้านแถวนั้นไปสองลิตร" จากเรื่อง กลิ่นฟาง (Kritsana 2006, 6)

> ""Samruan, that gentleman's name is Rawi." **whispered** Roey to her friend who had just sold two liters of rice to a local customer." จากเรื่อง The Sweet Scent of Hay (Kritsana 2006, 16)

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างนี้ที่แสดงว่าเหตุการณ์ที่ 1 และ 2 เกิดขึ้นพร้อมกันคือ 'กระซิบ' และ 'บอก' ตามเกณฑ์ของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) กระซิบเป็นกริยาปฐมภูมิที่เราสามารถใช้ประสาทสัมผัสรับรู้การแสดงกริยานั้นได้ ส่วน 'บอก' เป็นกริยาอปฐมภูมิที่ใช้วิธีการอื่นกระทำได้ เช่น เขียนบอก การกระซิบแสดงให้เห็นภาพว่า ผู้พูดใช้เสียงเบา ๆ เพื่อบอกอะไรบางอย่างกับผู้ฟังโดยไม่ให้ผู้อื่นได้ยิน ทั้งนี้การใช้คำกริยา 'whispered' เพียงคำเดียวในภาษาปลายทาง ซึ่งตามที่ Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 1757) ได้ให้ความหมายของคำนี้ไว้ว่า "to speak very quietly to somebody so that other people cannot hear what you are saying" จึงถือว่าครอบคลุมความหมายของคำว่า 'บอก' ในหน่วยสร้างกริยาเรียงต้นฉบับไว้ด้วยอย่างครบถ้วนแล้ว

(13) "คอของเขาอ่อนพับ ลำตัวม้วนไปข้างหน้า ไม่ผิดอะไรกับใบไม้ที่**ร่อนลง**แนบสนิทกับผิวดิน" จากเรื่อง ใบไม้ร่วงจากดวงดาว (Kritsana 2006, 140)

> "His head hung down, and his body surged forward not unlike a leaf that **fell** to the ground." จากเรื่อง The Fallen Leaf (Kritsana 2006, 151)

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างนี้เกิดขึ้นพร้อมกันคือ 'ร่อน' เป็นอาการของสิ่งมีลักษณะแบนเลื่อนลอยไปหรือมาในอากาศ ส่วนกริยา 'ลง' เป็นกริยาที่แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ลงมาสู่ที่ต่ำกว่า ผู้แปลเลือกที่จะแปลคำกริยาปฐมภูมิ

ในหน่วยสร้างโดยใช้คำกริยา ‘fell’ ซึ่ง Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 549) ให้คำจำกัดความไว้ว่า “move downward, typically rapidly and freely without control, from a higher to a lower level.” ดังนั้นคำกริยานี้เพียงคำเดียวครอบคลุมความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยได้ครบถ้วนและทำให้เกิดภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ

4.2.1.2 การแปลโดยใช้นามวลี (Noun Phrase)

นอกจากกริยาวลีซึ่งมีโครงสร้างต่าง ๆ อย่างหลากหลายแล้ว ผู้แปลใช้นามวลีเพื่อสื่อความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวโดยผู้วิจัยพบการใช้กลวิธีนี้ 1 ครั้ง คือ

(14) “ขณะที่เอมกำลังถูกฉุดลากกระชากถูไปตามทางเดินระหว่างดงไม้ ปากหล่อน**ร้องบอก**ว่า “เขาไม่ได้ทำอะไรฉัน...เขาไม่ได้ทำอะไรเลยจริงๆ โอย...ท่าน...ท่าน...หนูสงสารท่าน”” จากเรื่อง ใบไม้ร่วงจากดวงดาว (Kritsana 2006, 140)

“Meanwhile, Em was being dragged along a path in the woods. **Her cries** were heard afar: “He didn't do anything to me. Truly he didn't.... Oh! sir, sir... you poor soul.”” จากเรื่อง The Fallen Leaf (Kritsana 2006, 151)

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันคือ ‘ร้อง’ จัดเป็นกริยาปฐมภูมิที่เราสามารถใช้ประสาทสัมผัสรับรู้การแสดงกริยานั้นได้ ส่วน ‘บอก’ เป็นกริยาอปฐมภูมิที่สามารถใช้วิธีอื่นกระทำได้ เช่น เขียนบอก ผู้แปลเลือกแปลหน่วยสร้างนี้เป็นนามวลี ‘her cries’ โดยให้เป็นประธานของภาคแสดง ‘were heard afar’ ที่เติมเข้ามา เพื่อแสดงว่าผู้พูดร้องบอกขณะที่โดนลากออกไปห่างจากจุดที่ ‘ท่าน’ อยู่ และแปล 3 ประโยคที่ตามมาซึ่งทั้งหมดเป็นกรรมของกริยา ‘ร้องบอก’ โดยขึ้นประโยคใหม่ กลวิธีการแปลเช่นนี้แสดงภาพได้ตรงตามต้นฉบับ ทั้งนี้ Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 368) ให้ความหมายของ ‘cry’ ไว้ว่า “a loud shout” จัดเป็นคำนามนับได้ ดังนั้น ‘her cries’ จึงสื่อความหมายได้ครบถ้วนว่าผู้กระทำกริยาร้องคือ “เอม” ร้องบอกหลายครั้งเพื่อยืนยันว่า ชายผู้นั้นไม่ได้ล่วงเกินอะไรเธอจริง ๆ

4.2.1.3 การแปลโดยใช้บุพบทวลี (Prepositional Phrase)

ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้บุพบทวลีเพื่อสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันโดยซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวด้วย 1 ครั้ง ดังตัวอย่างนี้

(15) “คนหนึ่งกรากเข้ามาเปิดประตู และฉุดเอมลงไปอย่างหวงแหน นัยน์ตาของเขาลุกวาวเมื่อมองดูบุรุษที่**นั่งถือพวงมาลัย**” จากเรื่อง ใบไม้ร่วงจากดวงดาว (Kritsana 2006, 138)

“One of them opened the door and pulled Em out. His eyes shone with jealousy and anger when he looked at the man **behind the wheel.**” จากเรื่อง The Fallen Leaf (Kritsana 2006, 149)

หน่วยสร้างกริยาเรียงนี้ประกอบด้วยคำกริยา 2 คำ คือ ‘นั่ง’ และ ‘ถือพวงมาลัย(รถยนต์)’ แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกัน เมื่อพิจารณาลักษณะท่าทางปกติของผู้ขับขี่เมื่ออยู่หลังพวงมาลัย คือ ‘นั่ง’ และบังคับรถยนต์ให้เคลื่อนที่ไปในทิศทางที่ต้องการโดยจับพวงมาลัย การใช้บุพบทวลี “behind the wheel” จึงถือว่าแสดงภาพในภาษา

ปลายทางเช่นเดียวกับต้นฉบับโดยที่ไม่จำเป็นต้องแปลกริยาปฐมภูมิซึ่งแสดงอากัปกิริยาของร่างกายที่รับรู้ได้เป็นปกติตามความจริงในโลกขณะกำลังทำกริยาอปฐมภูมิ

4.2.1.4 <u>การแปลโดยใช้สำนวน (Idiom)</u>

นอกจากกลวิธีแบบต่าง ๆ ที่ใช้สื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันตามที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้แล้ว ผู้แปลยังแปลโดยใช้สำนวนเพื่อสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงอีกด้วย ซึ่งพบ 1 ครั้ง คือ

(16) “...หล่อนเพิ่งสำเร็จมหาวิทยาลัยยังไม่ทันคิดว่าจะทำงานอะไรดี เขาก็มาฉวยเอาหล่อนไปเป็นแม่ศรีเรือน เพราะ**เดินคลอเคลีย**กันมาสองปีแล้ว ทั้งพ่อทั้งแม่เป็นคนโบราณ แลเห็นว่าไม่งามนักหากปล่อยให้เดินรับส่งกันอยู่อย่างนี้ต่อไป...” จากเรื่อง เรือเอ๋ย เรือแก้ว (Kritsana 2006, 115)

“... She had just graduated from college when he took her for his wife, so there had been no time to think of a career. She **had gone steady with** him for two years when her traditional-minded parents felt it a disgrace for her to continue in this fashion. ...” จากเรื่อง The Crystal Boat (Kritsana 2006, 123)

คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในหน่วยสร้างนี้ ได้แก่ ‘เดิน’ และ ‘คลอเคลีย’ โดยที่ผู้แปลใช้สำนวน ‘go steady (with)’ เพื่อสื่อความหมายโดยแสดงในรูปการณ์ลักษณะอดีตกาลเสร็จสิ้น (perfective aspect) ‘had gone steady with’ ซึ่ง Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 1513) ให้ความหมายสำนวนนี้ไว้ว่า หมายถึง การผูกสมัครรักใคร่หรือมีความสัมพันธ์กัน โดยพบปะกันอยู่เสมอ “to have a romantic or sexual relationship with somebody, in which you see the other person regularly” ดังนั้นการที่ผู้แปลเลือกสื่อความหมายหน่วยสร้างนี้โดยใช้สำนวนดังกล่าวก็ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของผู้อ่านทั้งในภาษาปลายทางและต้นทาง โดยมองเห็นภาพหญิงชายที่คบหามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง

4.2.1.5 <u>การแปลโดยอาศัยบริบท</u>

การสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงโดยอาศัยบริบทเป็นกลวิธีหนึ่งที่พบมากถึง 20 หน่วยสร้าง ผู้แปลนำวิธีนี้มาใช้เพื่อทำให้เกิดสมมูลภาพทางความหมายระหว่างภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง กลวิธีการแปลแบบนี้สอดคล้องกับการแปลตามแนวทางการแปลแบบตีความซึ่งผู้แปลจะผละออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและไม่ยึดติดกับรูปคำ (deverbalize) นำแต่ความหมายระดับวาทกรรมที่ตีความได้มาคิดว่าจะสื่อความหมายนั้นออกมาในภาษาปลายทางให้สละสลวยเป็นธรรมชาติได้อย่างไร ผู้แปลเลือกที่จะไม่แสดงรูปของคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างกริยาเรียงอย่างในต้นฉบับ เนื่องจากบริบทซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นข้อความที่ปรากฏอยู่ก่อนหน้าหน่วยสร้างกริยาเรียงสามารถช่วยสื่อความหมายที่ผู้แปลต้องการสื่อได้โดยไม่เยิ่นเย้อและได้บทแปลเหมาะสมดังที่แสดงไว้ในในประโยคตัวอย่างต่อไปนี้ (อักษรตัวเอียงแสดงถึงบริบทแวดล้อมของประโยคหลัก ส่วนอักษรตัวหนาแสดงคำกริยาทั้งสองคำที่ปรากฏอยู่ในหน่วยสร้าง)

(17) “ผู้คนมากมายเดินตามกันเข้าข้างใน *ดูจระเข้ในบ่อข้างล่าง* ทั้งบ่อลาดลึกที่มีน้ำหล่อเล็กน้อย และบ่อใหญ่ที่เปี่ยมด้วยน้ำ *จระเข้ว่ายเอื่อยๆ ไปมา* พวกที่**นอนผึ่งแดด**อยู่บนซีเมนต์ข้างลาดบ่อ บางตัวออกกำลังด้วยการอ้าปาก เห็นฟันเรียงเป็นซี่เข้าไปตามโพรงแคบยาว แลดูเหมือนถ้ำซึ่งมีหินงอกหินย้อย” จากเรื่อง ชาละวัน (Kritsana 2006, 190)

“Crowds thronged into the building where crocodiles could be seen in shallow pools at ground level. There were a deep pool with some water in it and a shallow pool

with water brimming around the edge; crocodiles could be seen swimming back and forth, some **sunning** themselves on the cement at the edges of the pools, some exercising their jaws by opening them wide, showing mouthfuls of teeth looking like caverns full of stalactites and stalagmites." จากเรื่อง Chalawan (Kritsana 2006, 199)

เหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าคำกริยาทั้งสองคำเกิดขึ้นพร้อมกันได้แก่ 'นอน' และ 'ผึ่งแดด' ในภาษาต้นทาง ผู้แปลเลือกใช้คำว่า 'sunning' เพื่อสื่อความหมายคำกริยาแสดงเหตุการณ์ที่ 2 ในภาษาปลายทาง Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 1550) ให้ความหมาย 'to sun yourself' ไว้ดังนี้คือ การนั่งหรือนอนอยู่ในบริเวณที่มีแสงอาทิตย์ส่องบนร่างกาย "to sit or lie in a place where the sun is shining on you" แต่เมื่อพิจารณาผู้กระทำกริยาในบริบทนี้ก็ทราบได้ว่า ผู้แปลกำลังบรรยายถึงจระเข้ซึ่งตามความเป็นจริงในโลก (normal assumption) กริยาท่าทางปกติของสัตว์เลื้อยคลานคือ 'นอน' และไม่สามารถทำกริยาอาการอื่นได้เมื่อผึ่งแดด ดังนั้นเมื่อพิจารณาบริบทประกอบด้วย จึงสรุปได้ว่า ผู้แปลสามารถสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงนี้ได้ถูกต้องและครบถ้วนและทำให้เกิดภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ โดยไม่ต้องแสดงกริยาคำที่ 1 เลย

(18) "ผมเดินผิวปากออกมาจากประตูบาร์... มือซุกกระเป๋ามองดู*แถวรถยนต์*ที่**จอดเรียงราย**ตรงบาทวิถี" จากเรื่อง ปลาไฟฟ้า (Kritsana 2006, 168)

"I whistled as I left the club. I stuck my hand in my pocket, looking at *the rows of cars* **parked** near the curbs." จากเรื่อง The Electric Fish (Kritsana 2006, 183)

เหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าคำกริยาทั้งสองคำเกิดขึ้นพร้อมกันได้แก่ 'จอด' และ 'เรียงราย' เหตุการณ์ทั้งสองมีความสำคัญเพราะแสดงให้เห็นว่ารถยนต์ที่จอดอยู่นั้นอยู่ในลักษณะใด ผู้แปลเลือกใช้คำว่า 'parked' ซึ่งสื่อความหมายตรงกับกริยาตัวแรกเท่านั้นในต้นฉบับ แต่เมื่อพิจารณานามวลี 'a row of cars' ที่เป็นคำแปลของ 'แถวรถยนต์' ซึ่งปรากฏในบริบทร่วมด้วยทำให้ทราบได้ว่า ผู้แปลกำลังบรรยายถึง รถยนต์ที่จอดเป็นแถวอยู่ริมบาทวิถี ดังนั้นบริบทจึงสามารถช่วยสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงนี้และแสดงภาพว่ารถยนต์จอด 'เรียงราย' อยู่ได้ตรงตามต้นฉบับตามที่ผู้แปลต้องการ

(19) "เพื่อนฝูงถึงกับต่อว่า "แหม...แม่แกนี่ จริงๆ นะ หวงลูกสาวจริงๆ เลย...เฮ้อ *ดูเอาซียังยืนอยู่เลย*" ลงยาหันไปมอง แม่ยังคงยืนอยู่ **ยืนโบกมือ**" จากเรื่อง ระหว่างบ้านกับถนน (Kritsana 2006, 24)

"A friend commented disapprovingly, "Your mother is so protective. Look. *She's still standing there*." Longya turned around to look at her mother who was **waving at** her." จากเรื่อง Between the Home and the Street (Kritsana 2006, 35)

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าคำกริยาทั้งสองคำเกิดขึ้นพร้อมกันได้แก่ 'ยืน' และ 'โบกมือ' ในภาษาต้นทาง ผู้แปลเลือกใช้คำว่า "waving " เพื่อสื่อความหมายคำกริยาแสดงเหตุการณ์ที่ 2 ในภาษาปลายทาง เมื่อพิจารณาผู้กระทำกริยาในบริบทนี้ก็ทราบได้ว่ากำลังบรรยายถึงแม่ของลงยาที่มาส่งลูกขึ้นรถไปกับเพื่อนที่หน้าบ้าน และกำลังยืนโบกมือให้ลูกอยู่ดังปรากฏในประโยคก่อนหน้า ดังนั้นเมื่อมีบริบทที่แสดงลักษณะท่าทางของแม่อย่างชัดเจน ผู้แปลจึงเลือกไม่แปลกริยา "ยืน" ซ้ำอีก แสดงแต่กริยา 'โบกมือ' ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ 2 เท่านั้น เพราะเมื่อพิจารณาบริบทร่วมด้วย ก็สามารถสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงนี้ให้เห็นภาพว่าแม่ยืนอยู่ขณะโบกมือให้ลงยาเหมือนกับต้นฉบับ

(20) *"คุยกันสักครู่ก็ถึงเวลาน้ำชา* คุณหญิงลุกขึ้น แล้ว**เอ่ยชวน**ฉันออกไปที่สนามหน้าตึก เมื่อเดินไปถึงเก้าอี้หมู่เล็กๆ ทาสีขาว ล้อมรอบด้วยบุปผชาติสีต่างๆ ซึ่งชูช่ออยู่ในบล็อกต้นไม้รอบๆ สนาม ฉันก็พบว่าน้ำชาจัดไว้พร้อมแล้ว" จากเรื่อง คุณหญิงแสงแข (Kritsana 2006, 48)

> "*We talked for a little while*; then came tea time. Her ladyship got up and **invited** me to the front yard, where tea was already set on a white table surrounded by white chairs; around the yard were beds of plants with flowers of different colors." จากเรื่อง Lady Saengkhae (Kritsana 2006, 68)

บริบทของประโยคนี้คือคุณหญิงแสงแขกำลังคุยกับสุเนตราอยู่ในห้องรับแขกจนบ่าย คุณหญิงจึง 'เอ่ยชวน' ให้ออกไปดื่มน้ำชาด้วยกันในสวน เหตุการณ์สองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างนี้ที่แสดงว่าเหตุการณ์แรกและเหตุการณ์ที่สองเกิดขึ้นพร้อมกัน คือ กริยาปฐมภูมิ 'เอ่ย' ซึ่งเป็นการเปล่งเสียงพูด ส่วนกริยาอปฐมภูมิ 'ชวน' เป็นกริยาที่แสดงการชักนำ ขอให้ทำตาม เช่น ชวนไปเที่ยว ซึ่งสามารถชวนได้หลายวิธีเช่น โทรชวน ส่งจดหมายชวน การที่ผู้แปลเลือกแปลคำกริยาในหน่วยสร้างโดยใช้คำกริยา 'invited' เพียงคำเดียวในสำนวนแปลในภาษาปลายทางสามารถที่จะสื่อความหมายได้เช่นเดียวกันกับต้นฉบับ เนื่องจากตามที่ Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 822) ได้ให้ความหมายของคำว่า 'invite' ไว้ว่า "make a polite, formal, or friendly request to (someone) to go somewhere or to do something." ที่สำคัญ เมื่อพิจารณาจากบริบท *คุยกันสักครู่ก็ถึงเวลาน้ำชา* เห็นได้ชัดว่าเป็นการพูดชวนผู้ที่สนทนาอยู่ด้วยกัน การแปลเฉพาะคำกริยาตัวที่ 2 ในหน่วยสร้างกริยาเรียงจึงพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ตรงตามต้นฉบับแล้ว

4.2.2 กลวิธีการแปลที่ทำให้ต้นฉบับและฉบับแปลไม่มีสมมูลภาพทางความหมาย

จากการวิเคราะห์เรื่องสมมูลภาพทางความหมายระหว่างภาษาต้นทางและภาษาปลายทางในข้อมูลที่คัดมา พบว่ามีหน่วยสร้างกริยาเรียงอยู่จำนวนหนึ่งที่วิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้ไม่ทำให้เกิดภาพแบบเดียวกันกับต้นฉบับ โดยสามารถจำแนกวิธีการแปลได้ดังนี้คือ (1) ละคำกริยาคำใดคำหนึ่งในหน่วยสร้าง โดยอาจจะเป็นคำกริยาคำที่ 1 หรือคำกริยาที่ 2 ก็ได้ (2) แปลโดยละคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้าง

ในงานวิจัยนี้พบกลวิธีการแปลโดยละกริยาคำใดคำหนึ่งรวมทั้งสิ้น 10 หน่วยสร้างจากประโยคทั้งหมด 61 หน่วยสร้าง และพบกลวิธีการแปลโดยละคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้าง 1 หน่วยสร้าง รวมพบกลวิธีการแปลที่ทำให้ต้นฉบับและฉบับแปลไม่มีสมมูลภาพทางความหมายทั้งสิ้น 11 หน่วยสร้าง ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 5 ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์กลวิธีการแปลทั้งสองแบบโดยละเอียดดังนี้

4.2.2.1 <u>การแปลโดยละคำกริยาคำใดคำหนึ่งในหน่วยสร้าง</u>

กลวิธีการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทที่ผู้แปลใช้คือละคำกริยาคำใดคำหนึ่ง เช่น คำกริยาแสดงเหตุการณ์แรกในหน่วยสร้างต่อไปนี้ เช่น **กระซิบ**ถาม **ชะโงกหน้า**บอก หรือ**นั่ง**คุย หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบนี้ประกอบด้วยคำกริยาปฐมภูมิและคำกริยาอปฐมภูมิตามการจำแนกของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) และเหตุการณ์แบบวัตถุวิสัย (objective event) ตามความหมายของกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Kingkarn 2010, 133) ซึ่งหมายถึง ความเป็นจริงในโลก (reality) ที่รูปภาษาบอกเหตุการณ์อ้างถึง กล่าวคือเมื่อหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ประจำกริยาที่เกิดขึ้นพร้อมกันและมีประธานคนเดียวกัน เหตุการณ์ประจำคำกริยาทั้งสองร่วมกันแสดงเหตุการณ์แบบวัตถุวิสัยเดียวโดยเหตุการณ์ประจำกริยาแต่ละคำแสดงแง่มุมหนึ่งของเหตุการณ์ที่เกิดในเวลาเดียวกัน ดังนั้นเมื่อผู้แปลละคำกริยาคำใดคำหนึ่งในหน่วยสร้างไป จึงทำให้แง่มุมหนึ่งหายไปและขาดสมมูลภาพทางความหมายกับภาษาต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(21) "...เมื่อประคองหล่อนมาถึงยอดดอย รอนอดจะแวะพิจารณาดอกนิดๆ ของผกากรองที่กำลังระทวยให้ลมลูบอย่างขี้เล่นมิได้...เมื่อเงยขึ้นก็พบรอยยิ้มใจดีของสามีหล่อน "เขาไม่หึงหรอกหรือ" รอน**กระซิบ**

ถามเมื่อเดินขึ้นเรือนอีกครั้งหนึ่งตามคำเชิญของสนิท” จากเรื่อง ผกากรองบนดอยมูเซอ (Kritsana 2006, 227)

“...He helped her up the hill until they reached the top; on the way Ron could not help looking at the lantanas that were swaying in the breeze, flirtatiously letting themselves be caressed. ... Looking up, he met the good-natured glance and smile of the husband.... “Isn't he jealous?” Ron **asked** the woman as they were going up the stairs of the house where Sanit would have them stay.” จากเรื่อง Lantanas on Doy Mousua (Kritsana 2006, 237)

ในประโยคข้างต้นนี้คำกริยาสองคำที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อมกันก็คือ ‘กระซิบ’ และ ‘ถาม’ ตามเกณฑ์ของยาใจ ชูวิชา (Yajai 1993) กระซิบเป็นกริยาปฐมภูมิที่เราสามารถใช้ประสาทสัมผัสรับรู้การแสดงกริยานั้นได้ ส่วน ‘ถาม’ เป็นกริยาอปฐมภูมิที่ใช้วิธีการอื่นกระทำได้ เช่น เขียนถาม โทรศัพท์ถาม การกระซิบแสดงให้เห็นภาพว่า ผู้พูดใช้เสียงเบา ๆ เพื่อบอกอะไรบางอย่างกับผู้ฟังโดยมักไม่ต้องการให้ผู้อื่นรู้ ส่วนมากผู้ที่แสดงอาการกระซิบจะอยู่ใกล้ชิดผู้ที่ตนพูดด้วย ส่วน ‘ถาม’ เป็นการพูดหรือใช้อวัจนะภาษาเพื่อแสดงคำถามไปยังฝ่ายที่เป็นผู้ตอบ ในภาษาไทยทั้งคำกริยาที่ 1 และ 2 นั้นมีความสำคัญทั้งคู่ เพราะรอนย่อมไม่อยากให้สามีของผู้หญิงที่มากับเขาได้ยินสิ่งที่เขาถามหล่อน จึงถามด้วยการกระซิบ แต่ในภาษาปลายทาง ผู้แปลได้ละคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ที่ 1 ไป คงไว้แต่คำกริยาคำที่สองคือ ‘asked’ ดังนั้น เมื่อพิจารณาเรื่องสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและฉบับแปลภาษาปลายทาง จึงถือว่าคำกริยาที่แสดงในภาษาปลายทางไม่ทำให้เกิดภาพแบบเดียวกันกับที่แสดงให้เห็นในต้นฉบับ เนื่องจากฉบับแปลแสดงภาพว่ารอนถามหญิงสาวเท่านั้น ไม่ได้แสดงลักษณะอาการว่ารอนถามแบบใด

(22) “อินทิราภรรยาของส่งเสริม**พนมมือไหว้**เขา “แหม! ไม่เจอะกันเสียนาน มาถึงเมื่อไหร่คะนี่”

“มาเมื่อวานนี้เอง...”” จากเรื่อง กลิ่นฟาง (Kritsana 2006, 4)

“Inthira, Songserm's wife, **greeted** him. “Oh, we hadn't seen each other for ages! When did you get here?"

“I got in yesterday...."” จากเรื่อง The Sweet Scent of Hay (Kritsana 2006, 15)

เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าคำกริยาทั้งสองคำเกิดขึ้นพร้อมกันได้แก่ ‘พนมมือ’ และ ‘ไหว้’ ในภาษาต้นทาง ผู้แปลเลือกใช้คำว่า ‘greeted’ แทนคำว่า ‘ไหว้’ เพื่อสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาปลายทาง Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English (Wehmeier 2010, 681) ให้ความหมาย ‘greet’ ว่า “เป็นการกล่าวคำสุภาพหรือท่าทางอย่างหนึ่งเพื่อต้อนรับหรือรับรู้ถึงผู้ใดผู้หนึ่งเมื่อพบกัน “give a polite word or sign of welcome or recognition to [someone] on meeting.” เมื่อพิจารณาผู้กระทำกริยาในบริบทนี้ทราบได้ว่า ผู้แปลกำลังบรรยายถึงอินทิราที่เป็นภรรยาของส่งเสริมทักทายรวิเพื่อนของสามี แม้ ‘greeted’ จะเป็นกริยาแสดงการทักทายแต่ในฉบับแปลไม่ได้ระบุชัดเจนว่าทักทายด้วยวิธีใดเหมือนอย่างต้นฉบับ จึงอาจจะโบกมือหรือพูดทักทายก็ได้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการเลือกแปลเช่นนี้แม้อาจจะค่อนข้างกำกวม แต่น่าจะเป็นเพราะผู้แปลคิดว่าผู้อ่านอาจเดาได้อยู่แล้วว่าในวัฒนธรรมไทย การทักทายโดยปกติคือการไหว้ โดยเฉพาะในกรณีที่ภรรยาทักทายเพื่อนสามี หรือไม่ผู้แปลก็อาจมองว่าวิธีการทักทายไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับการบอกว่า ‘อินทิรา’ ได้ต้อนรับหรือแสดงการรับรู้ว่าได้พบกับเพื่อนสามี ซึ่งถือได้ว่ามีสมมูลภาพทางความหมายระดับหนึ่งแล้ว ดังนั้นจึงไม่ต้องแสดงภาพการ ‘พนมมือไหว้’ ทักทายให้เหมือนต้นฉบับก็ได้

4.2.2.2 ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยละคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้าง

กลวิธีสุดท้ายที่พบในการสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันเป็นวัตถุวิสัยเดียวคือ การที่ผู้แปลละคำกริยาทั้งสองคำที่ปรากฏอยู่ในหน่วยสร้างไป โดยงานวิจัยนี้ พบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบนี้ 1 ครั้ง ดังในประโยคนี้

(22) “แม้ได้สอบถามพนักงานขายบัตรแล้วว่าจะต่อ(รถ)อย่างไร “โธ่เอ๊ย... หนู...ไม่ยากเย็นอะไรหรอก พอลงรถทัวร์แล้วหนูก็เห็นรถสองแถวเองแหละ รถสองแถว**วิ่งมา**แถวนั้นเป็นว่าเล่นเชียวละ”” จากเรื่อง ระหว่างบ้านกับถนน (Kritsana 2006, 27)

“She had asked the ticket seller how to get her connection and he had said, “Oh, child, it's easy. You get off this bus and you will see many small passenger vans. Just get on one of those.”” จากเรื่อง Between the Home and the Street (Kritsana 2006, 37)

ในประโยคนี้ คำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่ 1 เกิดพร้อมกับเหตุการณ์ที่ 2 แบบซ้อนทับกันสนิท คือ ‘วิ่ง’ แสดงการเคลื่อนที่ และ ‘มา’ แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ จากการวิเคราะห์ประโยคพบว่าผู้แปลละคำกริยาที่แสดงทั้งสองเหตุการณ์ไปเลย คำกริยาทั้งสองคำมีความสำคัญ เพราะภาพในภาษาต้นทางแสดงให้เห็นว่า เมื่อลงยาลงรถที่สถานีปลายทางก็จะพบว่ามีรถโดยสารจำนวนมากวิ่งผ่านมาที่สถานีอยู่ตลอด ซึ่งมีความหมายแฝงว่าเป็นการรับประกันว่ามีรถโดยสารวิ่งมาแถวสถานีปลายทางเพื่อรับผู้โดยสารที่ลงรถทัวร์ที่สถานีตามที่ผู้พูดกำลังอ้างถึงอยู่ แต่ผู้แปลไม่ได้สื่อความหมายเช่นนี้ของหน่วยสร้างดังกล่าวในภาษาปลายทาง เพราะกริยาวลี ‘will see many small passenger vans’ ทำให้เห็นภาพเพียงว่าที่สถานีปลายทางจะมีรถโดยสารอยู่หลายคัน ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการเลือกแปลเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้แปลคิดว่า การแสดงเหตุการณ์ว่ามีรถโดยสารวิ่งผ่านมาแถวสถานีปลายทางจำนวนมากในต้นฉบับหรือมีรถโดยสารอยู่ที่สถานีหลายคันล้วนมีวัตถุประสงค์ที่เข้าใจได้ตรงกันคือมารับผู้โดยสารนั่นเอง จึงไม่จำเป็นต้องแสดงภาพ ‘รถสองแถว**วิ่งมา**แถวนั้น ...’ ให้ชัดเจนเหมือนกับต้นฉบับ

4.3 สรุปการอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวจากข้อมูลที่คัดมานี้ ในกรณีที่มีสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับกับบทแปล ผู้วิจัยพบว่าเมื่อผู้แปลมองว่ากริยาที่ 1 และกริยาที่ 2 ที่ปรากฏในหน่วยสร้างล้วนมีความสำคัญไม่สามารถละคำกริยาคำใดคำหนึ่งไปได้นั้น กลวิธีที่ผู้แปลใช้ในการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าวให้มีสมมูลภาพระหว่างต้นฉบับกับบทแปลมีอยู่หลากหลาย วิธีที่พบมากที่สุดคือ กลวิธีการแปลที่ใช้โครงสร้างกริยาวลีเหมือนต้นฉบับ โดยอาจยังคงคำกริยาทั้งสองไว้ในรูปกริยาหลักสองคำที่มีคำสันธานเชื่อม คำกริยาหลักและกริยาในรูป present participle (-ing) หรือกริยาในรูป present participle ทั้งสองคำ รวมทั้งการใช้คำกริยาคำเดียว เช่น คำกริยาที่ครอบคลุมความหมายของกริยาอีกคำหนึ่งในหน่วยสร้างด้วย phrasal verb หรือคำกริยาตามด้วยคำวิเศษณ์ หรือบุพบทวลีตามลักษณะของ S-Language เพื่อเป็นการบอกทิศทางการเคลื่อนที่หรือแสดงส่วนขยาย ดังที่แสดงตัวอย่างไว้โดยละเอียดแล้วข้างต้น

นอกจากนี้ ผู้แปลยังใช้กลวิธีอื่นๆ อีกหลายแบบในการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน กล่าวคือ ผู้แปลยังคงมองว่าคำกริยาทั้งสองคำในหน่วยสร้างมีความสำคัญเท่ากันในภาษาต้นฉบับและสามารถเก็บความหมายที่สื่อโดยกริยาทั้งสองไว้ได้ครบถ้วนในฉบับแปล แต่เนื่องจากภาษาปลายทางมีวิธีการอื่น ๆ ที่สามารถสื่อความหมายดังกล่าวและทำให้ผู้อ่านภาษาปลายทางมองเห็นภาพที่ตรงกันกับผู้อ่านภาษาต้นฉบับได้ หลายกร ณี

ผู้แปลจึงใช้วิธีการแปลแบบตีความโดยผละออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและนำความหมายระดับวาทกรรมที่ได้จากการวิเคราะห์ต้นฉบับมาสื่อในภาษาปลายทางอย่างมีสมมูลภาพและสละสลวยเป็นธรรมชาติ เช่น การแปลโดยใช้โครงสร้างนามวลีบุพบทวลี สำนวน และการแปลโดยอาศัยบริบท ซึ่งการแปลแบบสุดท้ายนี้เป็นกลวิธีการแปลที่พบมากเป็นลำดับที่สองรองจากการแปลโดยใช้โครงสร้างกริยาวลี

สำหรับในกรณีที่ไม่มีสมมูลภาพทางความหมายระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล พบว่าผู้แปลมักแปลโดยละคำกริยาคำใดคำหนึ่งมากที่สุดจึงทำให้ไม่เกิดภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ กริยาที่ละไปส่วนใหญ่เป็นกริยาปฐมภูมิแสดงอากัปกิริยา เช่น นั่ง ยืน นอน เป็นต้น การที่ผู้แปลเลือกที่จะละคำกริยาในกลุ่มนี้น่าจะเกิดจากประเด็นเรื่องการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ในมุมมองของภาษาปลายทางที่แตกต่างกับมุมมองของภาษาต้นทางเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องบริบทแวดล้อมด้วย กล่าวคือเมื่อมีการกล่าวถึงกริยากลุ่มนี้ไว้ก่อนแล้วในบริบท ผู้แปลมักไม่กล่าวซ้ำอีกโดยถือว่าความหมายของกริยาที่ละไปแสดงอยู่ในบริบทแล้ว แต่ในกรณีที่พบว่ามีการละคำกริยาในลักษณะที่ไม่ได้กล่าวถึงไว้ในบริบทก่อนหน้า จะถือว่าไม่มีสมมูลภาพระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล ส่วนการละคำกริยาทั้งสองคำนั้นก็พบด้วยเช่นกัน แต่พบในอัตราส่วนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลวิธีที่ผู้แปลนำมาใช้ทั้งหมด

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบซ้อนทับกันสนิทเป็นวัตถุวิสัยเดียวจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ พบว่าในจำนวนหน่วยสร้างกริยาเรียงทั้งหมดที่นำมาศึกษา 61 หน่วยสร้าง มีถึง 50 หน่วยสร้าง (หรือร้อยละ 81.97) ที่บทแปลมีสมมูลภาพทางความหมายกับต้นฉบับ มีเพียง 11 หน่วยสร้าง (หรือร้อยละ 18.03) เท่านั้นที่ขาดสมมูลภาพระหว่างต้นฉบับกับฉบับแปล

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลายในการแปลความหมายของหน่วยสร้างกริยาประเภทดังกล่าวเช่นเดียวกับที่พบในงานวิจัยอื่น ๆ ที่ศึกษาเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม มีกลวิธีการแปล 2 วิธีซึ่งพบในงานวิจัยนี้เป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงและยังไม่มีการกล่าวถึงในงานวิจัยก่อนหน้า คือ การแปลโดยคำกริยาคำหนึ่งที่มีความหมายครอบคลุมคำกริยาอีกคำหนึ่งและการแปลโดยอาศัยบริบทซึ่งได้อธิบายโดยละเอียดพร้อมตัวอย่างไว้แล้วข้างต้น กลวิธีการแปลสองแบบนี้มีความน่าสนใจและนับว่าเป็นวิธีการแปลที่มีประสิทธิภาพสูงเนื่องจากสามารถรักษาสมมูลภาพทางความหมายไว้ได้โดยแสดงภาพในภาษาปลายทางได้ตรงตามต้นฉบับและที่สำคัญยังเป็นการใช้ภาษาปลายทางที่อ่านได้ราบรื่นสละสลวยเป็นธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม การที่จะสามารถใช้วิธีการแปลทั้งสองแบบนี้อย่างสัมฤทธิ์ผลได้นั้น ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ตัวบทอย่างละเอียดเพื่อให้เข้าใจต้นฉบับอย่างถ่องแท้ และมองเห็นความเชื่อมโยงของข้อความในบริบท รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจภาษาปลายทางเป็นอย่างดี เช่น เข้าใจความหมายและการใช้คำศัพท์ภาษาปลายทางที่เลือกมาว่าสามารถใช้สื่อความหมายแทนคำศัพท์ในต้นฉบับได้ครบถ้วนด้วย

กลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แปลเลือกใช้นี้ส่วนใหญ่สอดคล้องกับแนวทางการแปลแบบตีความที่ต้องทำความเข้าใจบริบทก่อนแล้วจึงถ่ายทอดบทแปลออกเป็นภาษาปลายทางโดยผละออกจากรหัสทางภาษาของภาษาต้นทาง ส่วนแนวคิดซีนแอนเฟรมซีแมนติกส์นั้นมีความสำคัญในการตรวจสอบว่ารูปแบบภาษาที่ผู้แปลนำมาใช้ถ่ายทอดบทแปลเป็นภาษาปลายทางทำให้เกิดภาพแบบเดียวกับต้นฉบับหรือไม่ นอกจากนี้แนวคิดการคิดเพื่อจะพูดทำให้เห็นการจัดลำดับความสำคัญของแต่ละเหตุการณ์ในสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในหน่วยสร้างกริยาเรียงตามมุมมองของภาษาปลายทางซึ่งจัดเป็น S-Language อาจเหมือนหรือ

ต่างจากมุมมองของภาษาต้นฉบับซึ่งจัดว่าเป็น V-Language การจัดลำดับความสำคัญของเหตุการณ์นี้มีผลต่อการเลือกโครงสร้างในภาษาปลายทางที่เหมาะสมเพื่อให้ได้บทแปลที่สื่อความหมายได้ดีและมีความสละสลวยเป็นธรรมชาติ

เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะสามารถนำกลวิธีต่าง ๆ อันหลากหลายที่ผู้แปลที่เชี่ยวชาญเลือกใช้เพื่อสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันแบบวัตถุวิสัยเดียวเป็นภาษาอังกฤษตลอดจนทฤษฎีและแนวคิดเรื่องการแปลที่ใช้อธิบายกลวิธีการแปลเหล่านี้ไปประยุกต์ในการเรียนการสอนและการทำงานแปลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะนักแปลฝึกหัดควรพยายามศึกษาและนำกลวิธีการแปลแบบที่ใช้คำกริยาคำหนึ่งที่มีความหมายครอบคลุมคำกริยาอีกคำหนึ่งและวิธีการแปลโดยอาศัยบริบทมาใช้ในกรณีที่เหมาะสม เมื่อต้องสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยตระหนักดีว่าแม้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลภาษาจริงจากคลังข้อมูลเทียบบท แต่จำนวนหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบที่ต้องการศึกษาที่พบในคลังข้อมูลยังค่อนข้างจำกัด จึงมีข้อเสนอแนะว่าน่าจะมีการวิจัยหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบดังกล่าวโดยใช้คลังข้อมูลขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อยืนยันผลที่พบ อีกประการหนึ่ง ตัวบทที่เลือกมาศึกษาเป็นตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก (expressive texts) เท่านั้น การวิจัยในประเด็นเดียวกันแต่ใช้ตัวบทประเภทอื่น เช่น ตัวบทประเภทให้ข้อมูล (informative texts) อาจจะให้ผลที่เหมือนกันหรือแตกต่างไปได้ นอกจากนี้ขอบเขตของงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกัน ซึ่งประกอบด้วยคำกริยา 2 คำเท่านั้น จึงน่าจะมีการขยายขอบเขตการศึกษาหน่วยสร้างที่มีคำกริยาจำนวน 3 หรือ 4 คำซึ่งมีความซับซ้อนมากกว่าเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการสื่อความหมายในหน่วยสร้างเหล่านี้ต่อไปด้วยเพื่อให้เกิดความเข้าใจกลวิธีการสื่อความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบนี้ในภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

Amara Prasithrarthsint อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2002. Khwam taektang thang khrongsang khong phasa Thai kap phasa Angkrit thi mi phon tor karn plae ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล [Differences between Thai and English syntactic structures that affect translation]. *Warasarn Ramkhamhaeng* วารสารรามคำแหง [Ramkhamhaeng University Journal] 19(3): 68-82.

Charasdao Intratat จรัสดาว อินทรทัศน์. 1996. “Krabuankarn thi kham kriya klaipen kham bupphabot nai phasa Thai” กระบวนการที่คำกริยากลายเป็นคำบุพบทในภาษาไทย [Grammaticalization of verbs into prepositions in Thai]. Doctoral Dissertation, Chulalongkorn University.

Kanit Chinsin, & Prima Mallikamas กนิษฐ์ ฉินสินและปรีมา มัลลิกะมาส. 2017. Karn sueksa priapthiap konlawithi karn plae nuai sang kriya riang phasa Thai pen phasa Angkrit: korani sueksa rueang khanglang phap การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษา เรื่อง ข้างหลังภาพ [A comparative study of strategies for the translation of serial verb constructions in Thai into English: a case study of the novel *Behind the Painting*] *Warasarn Karn Plae Lae Karn Lam* วารสารการแปลและการล่าม [Journal of Translation and Interpretation Thailand] 2(1): 1-42.

Kingkarn Thepkanjana กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. 2010. Nuai sang kriya riang tonbaep nai phasa Thai หน่วยสร้างกริยาเรียงต้นแบบในภาษาไทย [Prototypical serial verb constructions in Thai]. In *Nuai sang thi mi khokhatyaeng nai waiyakorn Thai* หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย [Controversial Construction in Thai Grammar] (2nd ed.), ed. Amara Prasithrathsint, 66-173. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Kingkarn Thepkanjana กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. 2016. *krabuankarn klaipen rup waiyakorn* กระบวนการกลายเป็นรูปไวยากรณ์ [Grammaticalization]. Bangkok: Research and publication division, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

Kritsana Asoksin กฤษณา อโศกสิน. 2006. *Klinfang* กลิ่นฟาง [The Sweet Scent of Hay] (Wasana Cholasueks Kenman, Trans.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Lederer, Marianne เลเดแรร์, มารีอานน์. 1997. Karn plae khue karn thaithot khwammai michai karn thai phasa การแปลคือการถ่ายทอดความหมาย มิใช่การถ่ายภาษา [Translation is transfer of meaning not transcoding] (Jirapun Boonyakiat, Trans.). In *Sat karn plae: ruam botkhwam choeng thruesadi lae patibat* ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ [Translation Studies: collection of articles on theory and practice], ed. Nopporn Prachakul, 1-43. Bangkok: Translation center program, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University.

Methinee Singhavejsakul, & Prima Mallikamas เมทินี สิงห์เวชสกุลและปรีมา มัลลิกะมาส. 2014. Karn plae mano that thi sue doi nuai sang kriya riang thi mi kham wa “ao” chak phasa Thai pen phasa Angkrit: korani sueksa rueang lai chiwit. การแปลมโนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” จาก

ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษา เรื่อง หลายชีวิต [A study of conveying Thai serial verb constructions with the word /?au/ into English: a case study of Many Lives]. *Warasarn nida phasa lae karn suesan* วารสารนิด้าภาษาและการสื่อสาร [NIDA Journal of Language and Communication] 19(23): 38-62.

Punya Borisuth ปัญญา บริสุทธ์. 1999. *Thritsadi lae withi patibat nai karn plae* ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล [Theory and practice in translation]. Bangkok: The Royal Institute.

Somjit Jirananthiporn, & Prima Mallikamas สมจิต จิระนันทิพร และปรีมา มัลลิกะมาส. 2016. Panha karn plae nuai sang kriya riang phasa Thai pen phasa Angkrit khong phurian chao Thai ปัญหาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย [Thai learners' problems in translating Thai serial verb constructions into English]. *Warasan Aksorasart* วารสารอักษรศาสตร์ [Journal of Letters] 45(2): 204-262.

Suphanee Pinmanee สุพรรณี ปิ่นมณี. 2012. *Plae dai plae di* แปลได้ แปลดี [Good and accurate translation] (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Wanna Saengaramruang วรรณา แสงอร่ามเรือง. 2009. *Thritsadi lae lakkarn plae* ทฤษฎีและหลักการแปล [Translation theory and principle] (3rd ed.). Bangkok: Research and publication division, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

Yajai Chuvicha ยาใจ ชูวิชา. 1993. "Khwam pen prayok khong nuai sang kriya riang nai phasa Thai" ความเป็นประโยคของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย [Serial Verb, Clausehood, Construction]. Doctoral Dissertation, Chulalongkorn University.

ภาษาอังกฤษ

Aikhenvald, Alexandra Y. 2007. Serial Verb Construction in Typological Perspective. In *Serial Verb Constructions: A Cross-linguistic Typology,* Alexandra Y. Aikenvald, and R. M. W. Dixon, eds., 1-68 New York: Oxford University Press.

Bybee, J., Perkins, R., & Pagliuca, W. 1994. *The Evolution of Grammar: Tense, Aspect, and Modality in the Language of the World*. Chicago: The University of Chicago Press.

Delisle, Jean. 1988. *Translation: An Interpretive Approach* (P. Logan, & M. Creery, Trans.). Ottawa: University of Ottawa Press. (Original work published 1980).

Dixon, R. M. W. 2007. Serial Verb Constructions: Conspectus and Coda. In *Serial Verb Constructions: A Cross-Linguistic Typology,* Alexandra Y. Aikenvald, and R. M. W. Dixon, eds., 338-350. New York: Oxford University Press.

Iwasaki, S., & Ingkaphirom, P. 2009. *A Reference Grammar of Thai*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kroeger, Paul R. 2004. *Analyzing Syntax: A Lexical-Functional Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

Levelt, Willem J. M. 1989. *Speaking: From Intention to Articulation*. Cambridge, MA: MIT Press.

Liswahyuningsih, Ni Luh Gede. 2011. “Indonesian V-V Constructions in ‘Laskar Pelangi’ and Their Translations in ‘The Rainbow Troops’”. Master Thesis, Udayana University, Denparsar. http://www.pps.unud.ac.id/thesis/pdf_thesis/unud-139-190662839-cover%20lis.pdf

Slobin, Dan I. 1987. Thinking for Speaking. In *Proceedings of the Thirteenth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, Jon Aske, Natasha Beery, Laura Michaelis, and Hana Filip, eds., 435-445. Berkeley, California: Berkeley Linguistics Society.

Slobin, Dan I. 1996. From “Thought and Language” to “Thinking for Speaking”. In *Rethinking Linguistic Relativity*, John. J. Gumperz, and Stephen C. Levinson, eds., 70-96. Cambridge: Cambridge University Press.

Slobin, Dan I. 2003. Language and Thought Online: Cognitive Consequences of Linguistic Relativity. In *Language in Mind: Advances in the Study of Language and Thought*, Dedre Gentner, and Susan Glodin-Meadow, eds., 157-192. Cambridge, MA: MIT Press.

Sutthichatchawanwong, Wanlee. 2007. “A Study of the Translation of Thai Serial Verb Constructions with Directional Verbs and Their Semantic and Syntactic Equivalence in English.” Unpublished doctoral dissertation, Chulalongkorn University, Bangkok.

Talmy, Leonard. 1991. Path to Realization: A Typology of Event Conflation. In *Proceedings of the Seventeenth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, Laurel A. Sutton, Christopher Johnson, and Ruth Shields, eds., 480-519. Berkeley, California: Berkeley Linguistics Society.

Wehmeier, S. (Ed.). 2010. *Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English* (7th ed.). Oxford: Oxford University Press.